

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΚΗ'

Δευτέρα 20 Μαΐου 2019

ΘΕΜΑΤΑ

A. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 7636
2. Ανακοινώνεται ότι τη συνεδρίαση παρακολουθούν μαθητές από το Ιδιωτικό Γυμνάσιο "Εκπαιδευτήρια Γ. Ζώη" και το 7ο Δημοτικό Σχολείο Κηφισιάς, σελ. 7629, 7630
3. Ειδική Ημερήσια Διάταξη:
Ειδική Συνεδρίαση της Ολομέλειας της Βολής για την Ημέρα Μνήμης της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου, σελ. 7627 - 7636
4. Τήρηση ενός λεπτού σιγής εις μνήμη των θυμάτων της Γενοκτονίας, σελ. 7627
5. Ανακοινώνεται ότι στη σημερινή εκδήλωση της Ελληνικής Βουλής παρίστανται οι πρώην Πρόεδροι της Βουλής κ.κ. Κακλαμάνης Απόστολος και Πολύδωρας Βύρων. Επίσης, παρίστανται όλοι οι επικεφαλής ποντιακών οργανώσεων και σωματείων: κ.κ. Ναυροζίδου Μαρία, Γρηγοριάδου Ελένη, Βαρυθυμιάδης Γεώργιος, Αμοριανού Αλεξία, Θεόφιλος Κωτσίδης, Κυριάκος Τσιλγκερίδης και βεβαίως, ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου της Βουλής, ο καθηγητής κ. Κώστας Μαυριάς, σελ. 7627

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ

ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ Ν. , σελ. 7627 - 7630
ΜΑΥΡΩΤΑΣ Γ. , σελ. 7630 - 7636

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

A. Επί της Ειδικής Ημερήσιας Διάταξης:

ΓΑΒΡΟΓΛΟΥ Κ. , σελ. 7627
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ Μ. , σελ. 7635
ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ Ν. , σελ. 7627
ΚΑΤΣΩΤΗΣ Χ. , σελ. 7634
ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ Β. , σελ. 7632
ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ Κ. , σελ. 7629
ΝΥΦΟΥΔΗΣ Ν. , σελ. 7634
ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ Ε. , σελ. 7636
ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ Ι. , σελ. 7632, 7633, 7634
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ Α. , σελ. 7630
ΤΣΙΑΡΑΣ Κ. , σελ. 7631

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ:

ΑΜΑΝΑΤΙΔΗΣ Ι. , σελ. 7633, 7634

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

ΙΖ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Δ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΚΗ'

Δευτέρα 20 Μαΐου 2019

Αθήνα, σήμερα στις 20 Μαΐου 2019, ημέρα Δευτέρα και ώρα 12.19', συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Δ' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΝΙΚΗΤΑ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.
Εισερχόμαστε στην

ΕΙΔΙΚΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ

Ειδική Συνεδρίαση της Ολομέλειας της Βουλής για την Ημέρα Μνήμης της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου.

Θέλω να ενημερώσω ότι χθες σε ολόκληρη την επικράτεια έγιναν εκδηλώσεις γι' αυτή τη θλιβερή επέτειο και οι συνάδελφοι της περιφέρειας παρευρέθηκαν ο καθένας στον νομό του και, ελλείψει νομοθετικού έργου αυτή την εβδομάδα, δεν έχουν επανέλθει στην Αθήνα και γι' αυτό δεν είμαστε πάρα πολλοί στην Αίθουσα.

Κατά τη σημερινή συνεδρίαση θα τοποθετηθούν δι' ολίγων εκ μέρους του Προεδρείου ο ομιλών Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής, εκ μέρους της Κυβέρνησης ο Υπουργός Παιδείας Έρευνας και Θρησκευμάτων κ. Κωνσταντίνος Γαβρόγλου και κατόπιν οι συνάδελφοι Βουλευτές που έχουν οριστεί από τις Κοινοβουλευτικές Ομάδες και ένας Ανεξάρτητος Βουλευτής. Εκ μέρους της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης θα ομιλήσει ο Πρόεδρος του κόμματος και της Κοινοβουλευτικής Ομάδας κ. Μητσοτάκης, ο οποίος και θα προηγηθεί, με βάση τον Κανονισμό, των ομιλητών αμέσως μετά τον Υπουργό κ. Γαβρόγλου.

«Ανάθεμα και τα μακρά όθεν κι πάει λαλίαν, τ' ομάτεμ εσκοτίνεισαν ασήν αρωθυμίαν». Καταραμένα τα ξένα όπου δεν πάει η φωνή, τα μάτια μου μαύρισαν από τη νοσταλγία.

Με αφορμή αυτό το μικρό δίστιχο ζητώ σήμερα από το Σώμα να τιμήσουμε μαζί ενωμένοι τα θύματα της χθεσινής μαύρης επετείου. Χθες συμπληρώθηκαν εκατό χρόνια από τη Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου, εκατό χρόνια μοναξιάς για εμάς και τους αδελφούς μας που ζητούν επιτέλους αναγνώριση και δικαίωση.

Μέσα από μια μαρτυρική πορεία που ξεκινά το 1914, κορυφώνεται το 1919 και ολοκληρώνεται το 1923, ο Ελληνισμός του Πόντου βασανίστηκε, ατιμάστηκε, σφαγιάστηκε και τελικά ξεριζώθηκε από τον φυσικό του χώρο με εκατοντάδες χιλιάδες θύματα.

Την ίδια στιγμή, το ορόσημο της Γενοκτονίας για τον Ελληνισμό μας το 1919 γιορτάζεται στη γείτονα χώρα σαν φάρσα με κακόγουςτες φανφάρες. Η 19^η Μαΐου είναι δήθεν ημέρας μνήμης του Μουσταφά Κεμάλ. Με μια κίνηση προκλητικών συμβολισμών ο κ. Ερντογάν γιόρτασε την επέτειο στη Σαμψούντα, παραλαμβάνοντας μια κόκκινη εορταστική σημαία μήκους χιλίων εννιακο-

σίων δεκαεννέα μέτρων, την οποίαν περιέφεραν ενθουσιώδεις πολίτες τις προηγούμενες μέρες στους δρόμους της πόλης.

Όποιος από εμάς στα πλάνα που μεταδόθηκαν αντίκρισε την εικόνα αυτής της σημαίας και δεν ανατρίχιασε, δεν έχει καρδιά, γιατί ιδωμένη από ψηλά η σημαία αυτή έμοιαζε με ένα ματωμένο ποτάμι, όπως ακριβώς αυτό που άφησαν πίσω τους οι Έλληνες του Πόντου.

Δυστυχώς τέτοιες θλιβερές εικόνες και παρόμοιες ατιμωτικές φιέστες θα συνεχίσουμε να τις βλέπουμε όσο παραμένουμε απαθείς ως προς την ταυτότητα και την ιστορία μας. Αυτή ακριβώς η στάση είναι που προσβάλλει τις ψυχές και τα κόκαλα των προγόνων μας. Γιατί είναι ύβρις ο ραγιαδισμός. Είναι ύβρις η άγνοια. Είναι ύβρις η υποταγή στις επιταγές των ισχυρών. Και την ύβρη την ακολουθεί πάντα η νέμεση μέσα από τη μιζέρια και την ανυποληψία, τόσο εντός συνόρων όσο και στον παγκόσμιο χώρο.

Αν εμείς οι ίδιοι δεν αναμετρηθούμε με την ιστορία, μην περιμένετε να το κάνει κανείς για λογαριασμό μας. Ας είναι, λοιπόν, η σημερινή μέρα όχι απλά μια επέτειος αλλά μια αφορμή για συλλογική δράση, ένα νέο ξεκίνημα αγώνα με σύνεση, συνεννόηση και συναίνεση. Γιατί οφείλουμε να σταθούμε όρθιοι και περήφανοι μπροστά στην ιστορία μας. Το χρωστάμε στις γενιές που έφυγαν αλλά και στις γενιές που θα έρθουν.

Παρίστανται στη σημερινή εκδήλωση της ελληνικής Βουλής οι πρώην Πρόεδροι της Βουλής κύριοι Κακλαμάνης Απόστολος και Πολύδωρας Βύρων. Επίσης, παρίστανται όλοι οι επικεφαλής πολιτικών οργανώσεων και σωματείων: κ.κ. Ναυροζίδου Μαρία, Γρηγοριάδου Ελένη, Βαρυθυμιάδης Γεώργιος, Αμοριανού Αλεξία, Θεόφιλος Κωτσίδης, Κυριάκος Τσιλγκερίδης και, βεβαίως, ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου της Βουλής, ο καθηγητής κ. Κώστας Μαυριάς.

Πριν ξεκινήσουμε την εκδήλωση, σας καλώ να κρατήσουμε ενός λεπτού σιγή εις μνήμην.

(Στο σημείο αυτό τηρείται στην Αίθουσα ενός λεπτού σιγή)

Αιωνία τους η μνήμη!

Ο Υπουργός Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων κ. Γαβρόγλου έχει τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΑΒΡΟΓΛΟΥ (Υπουργός Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι, ημέρα μνήμης σήμερα και για τη Βουλή των Ελλήνων, όπως καθιερώθηκε από τον ν.2193/1994.

Εκατό χρόνια από τη Γενοκτονία των Ποντίων και καθήκον μας είναι να μετατρέπουμε με τη νηφάλια ανάγνωση του παρελθόντος την τραγωδία σε δύναμη. Όσο τα ιστορικά γεγονότα δεν αποσαφηνίζονται, όσο η αποσαφήνιση αυτή δεν γίνεται κτήμα των πολλών, οι άνθρωποι που υπέφεραν και οι απόγονοί τους δεν ησυχάζουν. Οι άνθρωποι αυτοί δεν ζητάνε εκδίκηση, ζητάνε

την αναγνώριση μιας αδιαμφισβήτητης πραγματικότητας, δηλαδή της Γενοκτονίας των Ποντίων. Και αυτή η αναγνώριση είναι ένα αίτημα δημοκρατικό. Επαφίεται στους γείτονές μας να προχωρήσουν στην αναγνώριση ενός τραγικού ιστορικού γεγονότος, που πια κανείς δεν αμφισβητεί. Γιατί η δημοκρατία, η οποία έχει σαν προϋπόθεση τη συνύπαρξη των διαφορετικότητων, δεν μπορεί να εδραιωθεί όσο η σιωπή αντικαθιστά την ψύχραιμη αποτίμηση του παρελθόντος και η ειρηνική συνύπαρξη χωρών και λαών ενισχύεται από μια τέτοια αποτίμηση του παρελθόντος.

Στον Εύξεινο Πόντο η ελληνική παρουσία ήταν έντονη από την αρχαιότητα, όπως το μαρτυρά το πλήθος των ελληνικών πόλεων, ελληνικές αποικίες που ιδρύθηκαν κατά τον δεύτερο ελληνικό αποικισμό από τον 8^ο αιώνα. Στον χώρο αυτό διατηρήθηκε ενεργή και διακριτή παρουσία μιας πληθυσμιακής ομάδας στενά συνδεδεμένης με τον Ελληνισμό σε όλες τις ιστορικές περιόδους. Η οικονομική ανάπτυξη και οι μεταρρυθμίσεις στην Οθωμανική Αυτοκρατορία από τα μέσα του 19^{ου} αιώνα έφεραν αλλαγές και στην περιοχή του Πόντου, με σημαντικότερη τη μετακίνηση ελληνικών πληθυσμών από τα ορεινά προς τα παράλια, ενώ παράλληλα σημειώθηκε δημογραφική αύξηση. Συνέπειες των παραπάνω υπήρξαν η σημαντική οικονομική ανάπτυξη, η κοινοτική οργάνωση και η ίδρυση σχολείων που ενδυνάμωσαν την εθνική ταυτότητα των Ελλήνων του Πόντου.

Πάνω στην ακμή του ποντιακού Ελληνισμού στις αρχές του 20^{ου} αιώνα εμφανίστηκαν τα πρώτα σύννεφα με την ανάπτυξη του τουρκικού εθνικισμού, μετά το Κίνημα των Νεοτούρκων το 1908, τη δυσπιστία μεταξύ των διαφορετικών εθνικών και εθνοτικών ομάδων της Αυτοκρατορίας, τα οποία θα καταλήξουν σε απροκάλυπτη εχθρότητα με το ξέσπασμα του Α' Παγκοσμίου Πολέμου, και κυρίως κατά τη διάρκεια του ελληνοτουρκικού πολέμου.

Υπήρξαν απολύτως ανατιολόγητες επιθέσεις εναντίον των Ποντίων και σφαγές πληθυσμών. Οι επιθέσεις αυτές, που είχαν σαν στόχο τη Γενοκτονία των Ποντίων, οδήγησαν στη διάλυση των κοινοτήτων και την αναγκαστική αναχώρηση των Ποντίων στη Ρωσία και την Ελλάδα. Στην Ελλάδα εγκαταστάθηκαν σε όλη σχεδόν την επικράτεια, κατά κύριο λόγο όμως στη Μακεδονία. Πολύ γρήγορα όμως -εξάλλου όπως κι άλλοι πρόσφυγες- ανέπτυξαν έντονη σωματειακή δράση.

Διαβάζοντας τους τρεις τόμους της «Εξόδου», που εξέδωσε το Κέντρο Μικρασιατικών Σπουδών τα τελευταία χρόνια και οι οποίοι αναφέρονται στον ποντιακό Ελληνισμό, αντλεί κανείς πολύτιμες πληροφορίες για τη ζωή στον Πόντο, την ειρηνική συνύπαρξη με τους Τούρκους και τους Αρμένιους, την αλλαγή του κλίματος μετά το 1914, τις διώξεις που υπέστησαν, την αντίσταση στις παραστρατιωτικές ομάδες των εθνικιστών Τούρκων, όπως του διαβόητου Τοπάλ Οσμάν, με την οργάνωση ένοπλων σωμάτων, την έξοδο από τις εστίες τους, το δύσκολο ταξίδι και την ακόμα πιο δύσκολη άφιξή τους στην Ελλάδα, με την αναγκαστική καραντίνα στα λοιμοκαθαρτήρια του Κερασινίου και της Μακρονήσου και του Καραμπουρνού στη Θεσσαλονίκη.

Οι Πόντιοι πρόσφυγες μετέφεραν στην Ελλάδα την ιδιαίτερη πολιτισμική τους ταυτότητα, προϊόν μιας μακραίωνης παραμονής τους στον γενέθλιο τόπο. Η ιδιαίτερη πολιτισμική ταυτότητα των Ποντίων προσφύγων παρέμεινε με διακυμάνσεις, συνειδητά ή ασυνείδητα, διακριτή μέσα στην ελλαδική κοινωνία, ακόμα και μεταξύ των άλλων προσφύγων από την Οθωμανική Αυτοκρατορία, διατηρώντας την ιστορική συνέχεια της προσφυγικής αυτής ομάδας.

Κύριο χαρακτηριστικό της ταυτότητας υπήρξε η γλώσσα, η ποντιακή διάλεκτος, προφορική μέχρι πρόσφατα, είτε ως μέσο έκφρασης και επικοινωνίας είτε ως όχημα μεταφοράς της ιστορίας και του πολιτισμού, αλλά και της ιδιαίτερης ψυχοσύνθεσης των Ποντίων. Αρχικά χρησιμοποιήθηκε αποκλειστικά μεταξύ των Ποντίων κατά την άφιξή τους στην Ελλάδα. Στη συνέχεια, μέσω της εθνικής ομογενοποίησης, με κυρίαρχο παράγοντα το σχολείο, ξεκίνησε ο περιορισμός της χρήσης της. Ευτυχώς τις τελευταίες δεκαετίες η ποντιακή διάλεκτος επανεμφανίστηκε κυρίως μέσα από προσπάθειες προσφύγων τρίτης γενιάς όχι μόνο να τη διατηρήσουν μέσω της τέχνης αλλά με την οργάνωση μαθημάτων εκμάθησής της, ακόμη και με τη χρήση στην καθημερινή επικοινωνία με τα παιδιά τους.

Η αποκατάσταση των προσφύγων κατά τον Μεσοπόλεμο δεν σήμαινε και την αυτόματη ενσωμάτωσή τους στην ελληνική κοινωνία. Παρ' ότι η ελληνικότητά τους δεν αμφισβητήθηκε, η ισότιμη διεκδίκηση και απόδοση της θέσης τους στο πλαίσιο της ελληνικής κοινωνίας αποτέλεσε πεδίο ανταγωνισμού με τους γηγενείς. Μετά την πρώτη κινητοποίηση για συνδρομή των ομογενών, οι γηγενείς τούς αντιμετώπισαν με φόβο, καχυποψία, επιφυλακτικότητα, διαμαρτυρόμενοι για τις αλλαγές που επέφερε η παρουσία τους στους ρυθμούς της ζωής και στην απόδοση δικαιωμάτων σε αυτούς.

Σε κάθε περίπτωση, η -έστω και αργή- ενσωμάτωση των προσφυγικών αυτών πληθυσμών στην ελληνική κοινωνία θεωρείται τομή στη νεότερη ελληνική ιστορία, αρχή του σύγχρονου εθνικού βίου και αφετηρία της διαμόρφωσης της σύγχρονης ελληνικής ταυτότητας.

Με τους πρόσφυγες συνδέεται μια σειρά εξελίξεων στην Ελλάδα: η εθνική ομογενοποίηση κυρίως σε ευαίσθητες περιοχές, η δημογραφική ενίσχυσή της, η αστικοποίηση, η οικονομική ανάπτυξη με κύριο μοχλό τον πρωτογενή τομέα, ο εκσυγχρονισμός των θεσμών και η εισαγωγή νέων, η έξοδος των γυναικών στην αγορά εργασίας, με συνακόλουθες αλλαγές για τη θέση των γυναικών στη διεκδίκηση των δικαιωμάτων τους.

Το τι έγινε, όταν οι Πόντιοι και οι άλλοι πρόσφυγες της Μικράς Ασίας έφτασαν στην Ελλάδα, είναι επίσης γνωστό. Η Αρετσού στη Θεσσαλονίκη, η Μακρόνησος, η Σαλαμίνα και οι τόποι καραντίνας που εξελίχθηκαν σε τόπους θανάτου για πολλούς από τους πρόσφυγες, ο ρατσισμός που ενθάρρυνε το συντηρητικό κατεστημένο στην Ελλάδα κατά των Ποντίων, η φτώχεια, οι διακρίσεις, το κυνηγητό από τις τότε δυνάμεις της εθνικοφροσύνης, η άρνηση να αποδεχτούν τους Πόντιους ως ισότιμους πολίτες, ισότιμους Έλληνες, οι μελανές σελίδες της δεκαετίας του 1920 και του 1930, ούτε αυτά δεν πρέπει να ξεχάσουμε, γιατί ο χθεσινός ρατσισμός κατά των Ποντίων μπορεί να γίνει σήμερα ρατσισμός εναντίον άλλων.

Η εμπειρία αυτή, με τις αρνητικές και τις θετικές πλευρές της, κληροδότησε στην ελληνική κοινωνία την αίσθηση ότι τελικά ο Ελληνισμός αυτός της Μικράς Ασίας, της Θράκης και του Πόντου επιβίωσε. Χρειάζεται, όμως, να μας κληροδοτήσει την αντιμετώπιση του φαινομένου της προσφυγιάς, ενός διαχρονικού φαινομένου -σε έξαρση σήμερα- μια άσκηση συνύπαρξης με τον άλλο, τον εκάστοτε ξένο, αλλά και της ειρηνικής συνύπαρξης με τους γείτονές μας, χωρίς πολέμους που παράγουν το προσφυγικό φαινόμενο.

Προϋπόθεση, βέβαια, για την ειρηνική συνύπαρξη είναι η πρόσληψη της ιστορίας χωρίς αποσιωπήσεις, χωρίς προκαταλήψεις και χωρίς εξάρσεις.

Το 1994 η Βουλή των Ελλήνων αναγνώρισε τη Γενοκτονία και ψήφισε την ανακήρυξη της 19^{ης} Μαΐου ως ημέρα μνήμης για τη Γενοκτονία των Ελλήνων στον μικρασιατικό Πόντο, ενώ το 1998 η Βουλή ψήφισε ομόφωνα την ανακήρυξη της 14^{ης} Σεπτεμβρίου ως ημέρα εθνικής μνήμης της Γενοκτονίας των Ελλήνων της Μικράς Ασίας από το τουρκικό κράτος.

Στα σχολικά βιβλία για τον ποντιακό Ελληνισμό υπάρχει αναφορά, είτε αυτόνομα όπως είναι στη ΣΤ' Δημοτικού, τη Γ' Γυμνασίου και τη Γ' Λυκείου, είτε σε ενότητες που αναφέρονται στον Ελληνισμό της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας ή στην άφιξη των προσφύγων στην Ελλάδα. Στο νέο Πρόγραμμα Σπουδών της Ιστορίας, η επεξεργασία του οποίου έχει ολοκληρωθεί, θα υπάρχει εκτεταμένη αναφορά σε ζητήματα εθνοκαθάρσεων και γενοκτονιών, συμπεριλαμβανομένων και αυτών της Γενοκτονίας των Ποντίων.

Η δημιουργία με τη χορηγία του Κοινωφελούς Ιδρύματος του κ. Σαββίδη του Κέντρου Ποντιακών Ερευνών στο Αριστοτέλειο, όσο και η μεταφορά του αρχείου του Κέντρου Μελέτης και Ανάπτυξης του Ελληνικού Πολιτισμού Μαύρης Θάλασσας στην Κεντρική Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, είναι αναμφισβήτητα μια ιδιαίτερα θετική εξέλιξη.

Η λειτουργία του κέντρου αυτού θα επιδιώξουμε να ενταχθεί οργανικά στις διδακτικές και ερευνητικές δραστηριότητες του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και το πανεπιστημίο θα προχωρήσει τις διαδικασίες για τη δημιουργία του πανεπιστημιακού ερευ-

νητικού κέντρου, στο πλαίσιο του οποίου το Κέντρο Ποντιακών Ερευνών θα αποκτήσει μια ουσιαστική επιστημονική και ερευνητική υπόσταση.

Σήμερα δεσμευόμαστε να προχωρήσουμε στη στελέχωση του Κέντρου Ποντιακών Μελετών, δηλαδή να δοθούν θέσεις καθηγητικού προσωπικού μετά και από συνεννοήσεις με τους αρμόδιους επιστήμονες. Επιπλέον, άρχισε ήδη να σχεδιάζεται η δημιουργία του Μουσείου Προσφύγων στις προσφυγικές πολυκατοικίες της λεωφόρου Αλεξάνδρας, μετά και την πρωτοβουλία της Κυβέρνησης για τη διάσωση των πολύπαθων αυτών κτηρίων.

Όπως τόνισε και στο μήνυμά του ο Πρωθυπουργός, τέτοιες πρωτοβουλίες όπως το κέντρο έρευνας και η δημιουργία του μουσείου θα ενισχύσουν την προσπάθεια για τη μελέτη της γλώσσας, της κουλτούρας, των εθίμων και των παραδόσεων των Ελλήνων του Πόντου, ενώ θα συμβάλουν σημαντικά στη διατήρηση της μνήμης της μακραίωνης ιστορίας τους, μιας ιστορίας πλούσιας που συνέβαλε τα μέγιστα στη διαμόρφωση του ελληνικού πολιτισμού, αλλά και μιας ιστορίας γεμάτης πόνο για τον θάνατο και ξεριζωμό εκατοντάδων χιλιάδων ανθρώπων.

Ας μην ξεχνάμε, όμως, και κάτι ιδιαίτερα σημαντικό. Ούτε οι διωγμοί ούτε οι διακρίσεις ούτε οι κακουχίες εμπόδισαν αυτούς τους ανθρώπους, σάρκα από τη σάρκα της Ελλάδας, να προκόψουν σε συνθήκες ξεριζωμού. Οι Πόντιοι έδωσαν νέα ορμή στον Ελληνισμό. Η Ελλάδα τους οφείλει πολλά.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι τη συνεδριάσή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρία σαράντα τρεις μαθητρίες και μαθητές και δύο συνοδοί εκπαιδευτικοί από το ιδιωτικό γυμνάσιο «Εκπαιδευτήρια Γεωργίου Ζώη».

Καλώς ήρθατε στη Βουλή αυτή τη σημαντική ημέρα!

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Τον λόγο έχει ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας και Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του κόμματος κ. Κυριάκος Μητσοτάκης.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, πριν ξεκινήσω την ομιλία μου θέλω να καταδικάσω με όλη μου τη δύναμη τη δολοφονική επίθεση που δέχθηκε χθες ένας νέος άνθρωπος σε εκδήλωση μνήμης του ποντιακού Ελληνισμού στη Θεσσαλονίκη.

Μνημονεύουμε σήμερα ένα από τα πιο τραυματικά γεγονότα της σύγχρονης ελληνικής ιστορίας, τη Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου, που σφράγισε τη ζωή του έθνους μας. Ήταν ένας κύκλος αίματος και διώξεων που, όμως, έγινε σφραγίδα μνήμης και οφειλή δράσης για τις γενιές που ακολουθούν και θα αποτελέσει έναν εθνικό φάρο για όλους μας.

Οι Πόντιοι των ακτών της Μαύρης Θάλασσας, επί χιλιάδες χρόνια, υπήρξαν το απώτατο ανατολικό άκρο του ελληνικού κόσμου. Επιβίωσαν για αιώνες υπό ξένη κυριαρχία και σε σχετική γεωγραφική απομόνωση. Διατήρησαν, όμως, εκεί ατόφιο τον πολιτισμό τους, τη γλώσσα τους, γνήσια συνέχεια της αρχαίας ελληνικής, ενώ στη λαϊκή ψυχή του Πόντου έμεινε πάντοτε ζωντανό, όπως και σε όλα τα μέρη του υπόδουλου Ελληνισμού, το όραμα της αναγέννησης και το πνεύμα της αισιοδοξίας.

Ο ποντιακός Ελληνισμός γνώρισε, ειδικά τον 19^ο αιώνα, μεγάλη οικονομική άνθιση, που τον οδήγησε σε σημαντική πολιτιστική αλλά και εκπαιδευτική άνοδο. Αρίστευε με την πιο ξεκάθαρη έννοια της λέξης. Τα εκπαιδευτήριά του, με πρώτο το Φροντιστήριο της Τραπεζούντας, υπήρξαν φωτεινά κέντρα παιδείας στην ευρύτερη περιοχή. Το οικονομικό σφρίγος, το πνεύμα προόδου, πάνω από όλα όμως το φρόνημα των Ποντίων κινητοποίησαν, χρηματοδότησαν και στήριξαν την άνοδο της ελληνικής παιδείας και του ελληνικού πολιτισμού. Αυτό ακριβώς το δημιουργικό μείγμα οικονομικού και πολιτιστικού δυναμισμού ήταν που επέτρεψε στους Ποντίους να ακτινοβολήσουν πολύ πέραν των δικών τους ορίων. Δεν θέλησε ο ποντιακός Ελληνισμός να στραφεί εναντίον οποιουδήποτε. Το δικαίωμα στην εθνική του ύπαρξη διεκδίκησε.

Στοχοποιήθηκε, όμως, αμέσως μετά τους Βαλκανικούς Πολέμους. Υπέφερε από διακρίσεις και ακρότητες κατά τον Α' Παγκό-

σμιο Πόλεμο και γνώρισε την ωμή βία, την εξολόθρευση και τον ξεριζωμό τα τρομερά χρόνια από το 1919 μέχρι το 1922. Οι διωγμοί των Ελλήνων του Πόντου αποτυπώνονται στις εκατοντάδες χιλιάδες που χάθηκαν και βασανίστηκαν και κορυφώθηκε τελικά με τη φρικτή εκδίωξή τους από τις εστίες τους σε συνθήκες πραγματικά εφιαλτικές. Αυτή η απάνθρωπη πολιτική ασύμμετρης βίας που υπέστη ο ποντιακός Ελληνισμός, είναι που εγείρει το μέγα ζήτημα της Γενοκτονίας, την αναγνώριση της οποίας θέτουμε πλέον ως μια ηθική υποχρέωση της ανθρωπότητας.

Αισθάνομαι την ανάγκη σε μια εκδήλωση, όπως η σημερινή, να τονίσω ότι ο ελληνικός κόσμος εκείνης της εποχής, ήταν πάντα φορέας μιας ανοιχτόμυαλης και φιλελεύθερης αντίληψης για την οργάνωση των ανθρώπινων κοινοτήτων στην ευρύτερη περιοχή. Αυτή την αντίληψη προέβαλε και ο ηγέτης του έθνους ο Ελευθέριος Βενιζέλος στη Συνδιάσκεψη της Ειρήνης και στον σχεδιασμό του για τη μεταπολεμική εποχή. Στόχος του ήταν πάντα η επιβίωση των διαφόρων κοινοτήτων και ο σεβασμός της ταυτότητάς τους είτε στη Μεγάλη Ελλάδα των δύο ηπείρων και των πέντε θαλασσών που ο ίδιος δημιούργησε είτε εκτός των δικών της συνόρων. Σε αυτά τα στοιχεία βάσιζε τότε η Ελλάδα την πολιτική της και ο ηγέτης της τον σχεδιασμό του για το μέλλον των Ποντίων Ελλήνων.

Ο Ελληνισμός ήθελε και αποζητούσε πάντα μια λύση συμβίωσης και δημοκρατίας. Δεν επεδίωξε ποτέ εθνοκαθάρσεις. Αντίθετα, όμως, οι διώξεις του επιβλήθηκαν. Υπήρξε θύμα τους με κορύφωση το 1922 θύμα τους στον Πόντο, θύμα τους στην Ιωνία, θύμα τους στην Ανατολική Θράκη και αργότερα αλλού.

Η τραγωδία όμως δεν τελείωσε με την καταστροφή του 1922. Οι Πόντιοι όπως κι άλλοι Έλληνες πρόσφυγες από τη Μικρά Ασία ήρθαν στην Ελλάδα μετά την καταστροφή. Δεν υπάρχει αμφιβολία και δεν θα ήταν τίμιο να το αποκρύψουμε ότι συχνά δέχθηκαν τη δυσπιστία και ορισμένες φορές ακόμα και την εχθρότητα των γηγενών Ελλήνων.

Η προσφυγιά στην Ελλάδα του Μεσοπολέμου δεν ήταν μόνο μια ανθρωπιστική κρίση. Ήταν συχνά μια περίπτωση άδικης και οδυνηρής κοινωνικής περιθωριοποίησης. Είναι ζήτημα εθνικής συνέπειας για μας σήμερα να τη θυμηθούμε και να αποτίσουμε τον πρόποντο φόρο τιμής στους παππούδες μας που βίωσαν εκείνη τη δύσκολη εποχή.

Σε μια τέτοια εκδήλωση μνήμης ωστόσο θα πρέπει να μπορούμε να διευρύνουμε τη ματιά μας και να δώσουμε τη συνολική εικόνα. Η Ελλάδα των τεσσάρων εκατομμυρίων κατοίκων κατεστραμμένη και ηττημένη η ίδια, δέχθηκε τότε περίπου ένα εκατομμύριο τριακόσιες χιλιάδες άμοιρους πρόσφυγες. Η αποκατάστασή τους φαινόταν στόχος αδύνατος, αλλά τελικά μέσα από μία συλλογική υπερπροσπάθεια αλλά και με βοήθεια από διεθνείς οργανισμούς, η χώρα πέτυχε να τους αποκαταστήσει και να τους εντάξει στην κοινωνία της.

Επιτρέψτε μου να επισημάνω ξανά την εμπνευσμένη ηγεσία του Ελευθερίου Βενιζέλου στα έτη 1928 έως 1932. Επιτρέψτε μου επίσης να διατυπώσω μία γνώμη την οποία συμμερίζονται πολλοί ιστορικοί σήμερα, ότι η ένταξη των προσφύγων στον κορμό της ελληνικής κοινωνίας κατά τη διάρκεια του Μεσοπολέμου υπήρξε μία από τις μεγαλύτερες επιτυχίες του σύγχρονου ελληνικού κράτους τα διακόσια χρόνια της ύπαρξής του.

Αυτή η επιτυχία δεν ανήκε μόνο στο κράτος. Σ' αυτή την Ελλάδα οι πρόσφυγες του 1922, μεταξύ τους και οι Πόντιοι, εισέφεραν όλη τους τη δύναμη, τη δημιουργικότητα και το πνεύμα προόδου που είχαν ανέκαθεν. Συνέβαλαν στην οικονομία της, ανέβασαν το πολιτιστικό της επίπεδο. Την υπερασπίστηκαν ένοπλα μαζί με τους υπόλοιπους Έλληνες, όταν δέχθηκε την επίθεση του φασισμού.

Με λίγα λόγια οι Πόντιοι ως ένα εκλεκτό τμήμα του Ελληνισμού τίμησαν την πατρίδα με κάθε τρόπο και συνεχίζουν να το κάνουν, κρατώντας ζωντανή και αναπτύσσοντας την παράδοσή τους παντού στον κόσμο, μη λησμονώντας τις ρίζες και τα δικά τους με τα οποία συμπαρατάσσεται και η Νέα Δημοκρατία, αλλά και πρωτοστατώντας με υπερηφάνεια σε κάθε πατριωτικό αγώ- να.

Είμαστε δίπλα τους και συμμετέχουμε ολόθερμα στην Ημέρα Μνήμης και τιμής στον ποντιακό Ελληνισμό, γιατί έτσι τιμούμε το ίδιο το ελληνικό έθνος. Όμως αυτός ο οφειλόμενος φόρος τιμής

δεν εξαντλείται στις επετείους ούτε ακόμα στους πιο εμπνευσμένους λόγους. Ο οφειλόμενος φόρος τιμής παίρνει το πλήρες νόημα και περιεχόμενό του, όταν γίνεται συγκεκριμένη δράση με καρδιά και λογισμό. Κι αυτή η δράση δεν είναι άλλη από μία καλά σχεδιασμένη, πολυεπίπεδη προβολή και προώθηση των προσπαθειών για τη διεθνή πλέον αναγνώριση της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου.

Η εκκίνηση πρέπει να γίνει και θα γίνει στο δημοκρατικότερο θεσμό του ευρωπαϊκού οικοδομήματος, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Είναι δέσμευσή μου ότι η ομάδα των ευρωβουλευτών της Νέας Δημοκρατίας, θα αναλάβει αμέσως μετά την εκλογή της καλά προετοιμασμένες πρωτοβουλίες προώθησης αυτού του εθνικού καθήκοντος σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Ανάλογη δράση θα αναλάβουν και Βουλευτές εκπρόσωποί μας στο Συμβούλιο της Ευρώπης τον καθ' εξοχήν αρμόδιο θεσμό προάσπισης των δικαιωμάτων του ανθρώπου.

Και σήμερα μπορώ να ανακοινώσω ότι ήδη η Νέα Δημοκρατία έθεσε το ζήτημα αυτό σε ανώτατο επίπεδο και στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Είναι προσωπική, παραταξιακή, τολμώ να πω εθνική υποχρέωση, να συνεχίσουμε και να εντείνουμε αυτές τις προσπάθειες. Και αυτή η οφειλή, αυτό το εθνικό καθήκον δεν θα ανασταλεί όσο και αν ακόμα κάποιοι μέχρι και χθες, επιμένουν σε μια ανιστόρητη άρνηση των τραγικών γεγονότων που κηλίδωσαν την ιστορία εκείνης της εποχής.

Η αναγνώριση της ιστορικής πραγματικότητας θα ήταν και από τους γείτονές μας μια γενναία, απελευθερωτική και για τους ίδιους πράξη. Λυπάμαι που μένουν ακόμα εγκλωβισμένοι σε μια στρεβλή και παραμορφωμένη ανάγνωση της ιστορίας.

Εμείς θα κάνουμε το καθήκον μας ως ελάχιστο φόρο τιμής σε εκείνους που χάθηκαν, κρατώντας την πατρίδα, κρατώντας την Ελλάδα στην καρδιά τους ως την τελευταία τους πνοή.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία πενήντα οκτώ μαθήτριες και μαθητές και τρεις συνοδοί εκπαιδευτικοί από το 7^ο Δημοτικό Σχολείο Κηφισιάς.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Τον λόγο έχει ο Βουλευτής Α' Θεσσαλονίκης της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ κ. Αλέξανδρος Τριανταφυλλίδης.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, αγαπητοί προσκεκλημένοι εκπρόσωποι των Ποντίων, λόγος ξεριζωμού ασύντακτος, λόγος προσφυγιάς αθεράπευτος, ρήματα δραπέτες, συναισθήματα στρατοί απειθαρχοί, χρόνος νοσταλγός όμηρος. Συμπατρίδα γιαβρούμι, συμπατρίδα παππού, πατέρα, μηνίμη και ρίζα. Δικών μας ονειρών φως, Πόντου αροθυμία, πληγή ανοιχτή εκούσια, άβυσσος μοίρα, μνήμη ζωοδότρα.

Εκατό χρόνια από την έναρξη της δεύτερης και πιο φονικής φάσης της Γενοκτονίας του ποντιακού Ελληνισμού. Είκοσι πέντε χρόνια από την ομόφωνη απόφαση της Βουλής των Ελλήνων να την αναγνωρίσει, ρωγή στη λήθη.

Η ιστορία μας θέλει ενωμένους, να συμμετέχουμε στον συναγνισμό προσφοράς για την πατρίδα και όχι στον ανταγωνισμό φθοράς της πατρίδας που μας ενώνει. Μπορούμε να είμαστε ενωμένοι με την ιστορική αλήθεια οδηγώ και δρομοδείκτη μας; Θέλουμε να είμαστε ενωμένοι με κοινούς παρονομαστές δράσης τη δημοκρατία, τη δικαιοσύνη και το εθνικό συμφέρον;

Στις 19 Μαΐου του 1919 ο Μουσταφά Κεμάλ Πασά αποβιβάζεται στη Σαμψούντα του Πόντου. Αυτονομείται από την κεντρική οθωμανική κυβέρνηση και συγκροτεί τα εθνικιστικά του στρατεύματα. Εβδομήντα πέντε χρόνια λήθης και σιωπής από το επίσημο ελληνικό κράτος. Η μνήμη του ξεριζωμού παρέμεινε εβδομήντα πέντε χρόνια στην πίσω αυλή της εθνικής ατζέντας.

Στις 24 Φεβρουαρίου του 1994 ο Προεδρεύων Αντιπρόεδρος της Βουλής Παναγιώτης Κρητικός σημειώνει στην κατακλείδα

του: «Συνεπώς η πρόταση νόμου αρμοδιότητας του Υπουργείου Εσωτερικών, η 19η Μαΐου καθιερώνεται ως ημέρα μνήμης της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου, έγινε δεκτή σε μόνη συζήτηση, κατ' αρχήν, κατ' άρθρον και στο σύνολο ομόφωνα».

Η ομόθυμη απόφαση της Βουλής των Ελλήνων του 1994 ήταν το αποτέλεσμα του αγώνα ενός μικρού κύκλου φωτισμένων ιστορικών ποντιακής καταγωγής από τη δεκαετία του 1980, που έσπασαν τη σιωπή και έφεραν το θέμα στο προσκήνιο, της νομοθετικής πρωτοβουλίας είκοσι δύο Βουλευτών που υπέγραψαν την πρόταση νόμου και της πολιτικής βούλησης του αείμνηστου Ανδρέα Παπανδρέου, που έκανε αποδεκτό το αίτημά τους να εκκινήσει η διαδικασία εκπλήρωσης του ιστορικού χρέους της ελληνικής πολιτείας, να συστήσει στην ελληνική κοινωνία να γνωρίσει, για να μπορέσει να αναγνωρίσει, τη Γενοκτονία και τον ξεριζωμό των Ελλήνων της Ανατολής ως στοιχείο καταλύτη της εθνικής μας πορείας.

Οι ιστορικές πηγές θα αποκαλύψουν τις τεκμηριωμένες ευθύνες και ενοχές του ελλαδικού κράτους, της κυβέρνησης Πρωτοπαπαδάκη που άφησε αβοήθητο τον Ελληνισμό στην λατρεμένη γη του Πόντου, της Ιωνίας, της Καππαδοκίας, της Κωνσταντινούπολης και της Ανατολικής Θράκης, όπως και τα απολυμαντήρια - λοιμοκαθαρτήρια της Καλαμαριάς. Αντί για πατρική αγκαλιά το ελλαδικό κράτος επιφύλαξε απολύμανση και καραντίνα για τους Πόντιους πρόσφυγες.

Την ανακήρυξη σε τόπο μνήμης και την ανέγερση μνημείου εκεί στο Καραμπουρνού της Καλαμαριάς, στην Αρετσού, στο σημείο αποβίβασης και προσωρινής εγκατάστασης χιλιάδων προσφύγων από τις αλησμόνητες πατρίδες ανακοίνωσε ο Αλέξης Τσίπρας από τη Θεσσαλονίκη, για πρώτη φορά Έλληνας Πρωθυπουργός, την παραμονή της επετείου των εκατό χρόνων, απευθυνόμενος στα διοικητικά συμβούλια και των τριών ομοσπονδιών του ποντιακού Ελληνισμού, για να λυτρωθούν οι ψυχούλες είκοσι δύο χιλιάδων Ποντίων Μικρασιατών προσφύγων, που θάφτηκαν με ασβέστη και χώμα χωρίς σταυρό και όνομα.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Ζ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΥΡΩΤΑΣ**)

Αντίθετα οι Πόντιοι είμαστε ευγνώμονες για τον απλό ελληνικό λαό και την Εκκλησία που μας στήριξαν. Δεν θα ξεχάσουμε ποτέ ποιος μας αγκάλιασε, ποιος μας προστάτεψε, ποιος μας βοήθησε στα δύσκολα χρόνια, ακολουθώντας την προτροπή του ποιητή, γιατί οι άνθρωποι υπάρχουν από τη στιγμή που βρίσκουν μια θέση στη ζωή των άλλων ή ένα θάνατο για τη ζωή των άλλων.

Πλέον δεν μιλάμε εμείς, μιλούν οι απέναντι για τη Γενοκτονία. Τούρκοι ιστορικοί αναγνωρίζουν και μιλούν για τη Γενοκτονία στον Πόντο. Στο πόνημα της εφημερίδας «ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ» με τίτλο «Γενοκτονία στην Ανατολή» με την επιμέλεια του ιστορικού Βλάση Αγτζίδη, δεκατέσσερις Τούρκοι ιστορικοί, όπως ο Τανέρ Ακσάμ, ο Φουάτ Ντουντάρ, ο Αλή Σαϊντ Γεντινόγλου, μιλούν για τη Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου, μιλούν για τις εκποτίσεις και τις σφαγές και την πρόβα για τη Γενοκτονία των Αρμενίων. Μιλούν, όπως το κάνει ο Ντογάν Ακσιαλή, που λέει ότι ο πόνος δεν θα ήταν μικρότερος, αν δεν μιλούσαν για Γενοκτονία.

Θα ολοκληρώσουν την προσχεδιασμένη Γενοκτονία με εμπνευστή και συντονιστή τον πρόδρομο των ναζί τον Γερμανό Συνταγματάρχη Ότο Λίμαν Φον Σάντερς. Ο Σάντερς πρότεινε εξοντωτικές ναζιστικές συνθήκες στους νεότουρκους και τους διαβεβαίωνε ότι επιβάλλεται για λόγους ασφαλείας η απομάκρυνση από τα παράλια των Ελλήνων και των άλλων χριστιανικών λαών.

Η πρότασή του ήταν: «Οι παγωνιές και το κρύο του χειμώνα, οι αρρώστιες και οι κακουχίες και η αστία θα φέρουν το ίδιο αποτέλεσμα που λογαριάζετε εσείς, με το δικό σας σχέδιο, δηλαδή να τους καθαρίσετε με σφαγές. Με το σύστημα που σας προτείνω ο θάνατός τους είναι βέβαιος», έλεγε στους νεότουρκους ο Φον Σάντερς.

Όσοι διέπραξαν την ποντιακή Γενοκτονία, έχουν την ίδια ιδεολογία με τα παιδιά του Χίτλερ. Ο ιστορικός Στέφαν Ίρινγκ στο βιβλίο του με τίτλο: «Atatürk in the Nazi Imagination» μας εξηγεί και κατανοούμε απολύτως, γιατί σήμερα η ουγγρική ακροδεξιά σηματοδοτεί ιδεολογικά την ιστορική της κληρονομιά, κάνουν αυτές τι; Στήνοντας παντού προτομές του Μουσταφά Κεμάλ. Ήταν αυτός που ολοκλήρωσε τη γενοκτονία μη μουσουλμανικών πληθυσμών

της οθωμανικής αυτοκρατορίας Ελλήνων, Αρμενίων, Ασσυριοχάλδαιων, που είχαν ξεκινήσει το 1914 οι νεότουρκοι σύντροφοί του.

Σε μια κομματική συγκέντρωση το 1927 ο ίδιος ο Αδόλφος Χίτλερ παραλλήλιζε τους Έλληνες και τους Αρμένιους της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας με τους Εβραίους, λέγοντας: «Έχουν εκείνα τα συγκεκριμένα επαισχύοντα χαρακτηριστικά που καταδικάζουμε στους Εβραίους».

Είναι χαρακτηριστική σε αυτό το ίδιο το βιβλίο η αναφορά του Χάινριχ Χίμλερ, σε επιστολή που στέλνει σε κεμαλικό Τούρκο φίλο του το 1921.

Ο Χίμλερ του γράφει: «Αναζητώ τουρκικές λύσεις στο γερμανικό πρόβλημα». Το γερμανικό πρόβλημα ήταν η ύπαρξη μειονοτήτων που έπρεπε να αφανιστούν και οι τουρκικές λύσεις ήταν τα SS, το Άουσβιτς και τα κρεματόρια.

Θέλησαν να μας βγάλουν από την ιστορία. Ο ποντιακός Ελληνισμός έμεινε όρθιος και περήφανος, αμετανόητα πεισματάρης, αγωνιστής και προκομμένος. Ωστόσο, ακόμη και σήμερα οι παλιννοστούντες Πόντιοι αδελφοί μας, οι Έλληνες Πόντιοι από την πρώην Σοβιετική Ένωση, όχι οι Ρωσοπόντιοι, όχι οι φιλοξενούμενοι, βρίσκονται με το παράπονο στα χείλη: «Στα ξένα είμαι Έλληνας και στην Ελλάδα ξένος».

Σήμερα δεν δακρύζουμε. Δεν κάνουμε μνημόσυνο. Στεριώνουμε την πατρίδα με ψυχραιμία και αποφασιστικότητα να αντιμετωπίσει κάθε εξωτερική επιβουλή, όπως κάναμε πάντα, από τους ακρίτες και από τον Διγενή, μέχρι και σήμερα, εμείς, οι Πόντιοι. Το δικαίωμα στη μνήμη κατακτήθηκε, όχι η μνήμη μνημόσυνο, αλλά η μνήμη εγρήγορση, η μνήμη κινητοποίηση των ενεργών δημιουργικών δυνάμεων του έθνους.

Ακούσαμε χθες τον κ. Ερντογάν. Στέλνουμε μήνυμα προς τον θύτη, την Τουρκία, να αλλάξει πλεύση, να εγκαταλείψει τις προκλήσεις και να αναγνωρίσει λυτρωτικά για την ίδια το πολλαπλό έγκλημα της Γενοκτονίας σε βάρος των χριστιανικών λαών της Ανατολής, Ελλήνων, Αρμενίων και Ασσυρίων.

Μέσα από τη λύτρωση μιας συγγνώμης, από την πλευρά της Τουρκίας για το έγκλημα της Γενοκτονίας, θα μπορούσαμε να σχεδιάσουμε και να θεμελιώσουμε ειλικρινείς και έντιμες σχέσεις στη λατρεμένη γη του Πόντου, όπως τις ανιστορεί και τις περιγράφει ο Ομέρ Ασάν -ο Όμηρος Ασάν- στο βιβλίο του «Pontos Kultur», «ο Πολιτισμός του Πόντου», ώστε να μπορούν Έλληνες, Αρμένιοι, Εβραίοι και Τούρκοι να ψαρεύουν στις ίδιες θάλασσες, να μπορούν να ποτίζουν και να σπέρνουν τα ίδια μπαχάρια.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Μαυρωτάς): Ευχαριστούμε τον κ. Τριανταφυλλίδη.

Τώρα τον λόγο έχει ο Βουλευτής Καρδίτσας και Γενικός Γραμματέας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνος Τσιάρας, για επτά λεπτά με ανοχή.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η τουρκική συστημική εξολοθρευση του ποντιακού Ελληνισμού και των λοιπών χριστιανικών πληθυσμών της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας από την ιστορική πατρίδα τους, το έδαφος που αποτελεί τη σημερινή Τουρκία, μπορεί να οριστεί με μία και μόνο λέξη: Γενοκτονία.

Τα θύματα της Γενοκτονίας των Ποντίων περιλαμβάνουν ανθρώπους που σκοτώθηκαν στις τοπικές σφαγές, αλλά κι άλλους που πέθαναν κατά τη διάρκεια των απελάσεων υπό συνθήκες λιμού, αφυδάτωσης, έκθεσης και ασθένειας. Περιλαμβάνει ακόμη κι όσους έχασαν τη ζωή τους στην εξορία και τα τάγματα θανάτου στις ερμηκικές περιοχές στα νότια της Αυτοκρατορίας. Περιλαμβάνει κι όλους αυτούς που δεν βρήκαν τη γη της επαγγελίας στην κατατλαιπωρημένη Ελλάδα του Μεσοπολέμου, αλλά ξεκίνησαν τη δική τους περιπλάνηση στη γη του Καυκάσου, όπου άλλες δυστυχίες και νέες ταλαιπωρίες τους περίμεναν.

Οι Έλληνες του Πόντου, οι ακρίτες του Βυζαντίου, αν και διασκορπίστηκαν μετά τον ξεριζωμό από τη χιλιόχρονη πατρίδα τους, από τις στέπες του Καζακστάν έως τα γαλάζια νερά του Ιονίου, δεν ξέχασαν ποτέ τη γη τους, την ιστορική τους κοιτίδα, τον Πόντο και την Τραπεζούντα, τα παρχάρια των υψιπέδων και την κυρά του όρους Μελά, την ιστορία τους και τον πολιτισμό τους, που ταξίδεψαν σε ολόκληρο τον κόσμο.

Στα χρόνια που πέρασαν οι επιζώντες και οι επίγονοί τους αγωνίστηκαν να κερδίσουν την επίσημη αναγνώριση για τη Γενοκτονία του λαού τους. Κι όταν τα φρικιαστικά γεγονότα αποκαλύπτονται, δεν μπορείς πλέον να λησμονείς, δεν μπορεί να μη ζητάς την ιστορική δικαίωση των θυμάτων, δεν μπορεί να μην αποζητάς τη συγγνώμη των υπευθύνων.

Είναι ιστορικά και ηθικά απρεπές να εστιάζουμε σε νομικίστικες λεπτομέρειες που διυλίζουν τον κώνωπα για το πλαίσιο μέσα στο οποίο συνέβη μία μαζική δολοφονία.

Και οποιαδήποτε εικασία για τα κίνητρα των θυτών εναντίον των θυμάτων ή για το μέγεθος της καταστροφής δεν ακούγονται παρά σαν φθηνές, προσβλητικές για τη μνήμη τους δικαιολογίες.

Η προσπάθεια, επομένως, άρνησης της ιστορικής πραγματικότητας για τη Γενοκτονία των Ποντίων ξεπερνά τα ιστορικά γεγονότα, αφήνοντας μία ανοιχτή πληγή για τις χιλιάδες των θυμάτων και των συγγενών τους και αποσπά την προσοχή από τον ρόλο της γειτονικής χώρας, της Τουρκίας, στη διάπραξή τους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η άρνηση μιας γενοκτονίας στην πραγματικότητα είναι το τελευταίο στάδιο της, διότι προσβάλλει τα θύματα, τα καθιστά ανύπαρκτα και τελικά τα καταδικάζει στη λήθη. «Ακόμη και οι νεκροί δεν θα είναι ασφαλείς από τον εχθρό, αν κερδίσει», έγραψε κάποτε ο Γερμανός φιλόσοφος Βάλτερ Μπένγιαμιν, μετά τα πρώτα αντισημιτικά πογκρόμ των ναζι πιονέρων του Γ' Ράιχ.

Γιατί στη γέννηση ενός κράτους -ξέρετε πώς συμβαίνει- υπάρχουν μόνο οι ένδοξες και περικλειές στιγμές του πεδίου της μάχης, της νίκης ή ακόμα και της ηρωικής θυσίας. Δεν χωρά συνήθως η ιστορική μνήμη των κρατών τη βαρβαρότητα και τα δεινά σε βάρος των αμάχων και όλων όσοι πρέπει να θυσιαστούν και να προγράψουν για την ευημερία, τη σταθερότητα και την ομοιομορφία ενός «καθαρού» έθνους-κράτους.

Είναι γνωστό ότι κάθε έθνος αισθάνεται τον δικό του πόνο και δυσκολεύεται να αισθανθεί το ίδιο και για τους άλλους. Ωστόσο, η συμφιλώση των λαών οι οποίοι είναι πρόθυμοι να ζήσουν ο ένας δίπλα στον άλλον με ειρήνη, θα απαιτήσει τόσο την αποδοχή της κοινής τους ιστορίας όσο και την παραδοχή των ιστορικών τους ανομοιοτήτων με μία σκληρή, ειλικρινή ματιά στο παρελθόν.

Υπάρχουν παραδείγματα απλής αναγνώρισης και δημόσιας μετάνοιας. Είναι γνωστό ότι μετά το ολοκαύτωμα μία δημοκρατική Γερμανία αναγνώρισε τι είχαν κάνει οι ναζί. Το ιστορικό των φασιστικών φρικαλεοτήτων -ξέρετε- διδάσκεται τώρα στα σχολεία και μνημονεύεται σε ολόκληρη τη χώρα της Γερμανίας και η οδυνηρή αυτή σύγκρουση της γερμανικής κοινωνίας με το δικό της ναζιστικό παρελθόν, αποτελεί εγγύηση πως τέτοιες σκοτεινές στιγμές δεν θα ξανασυμβούν με δική τους ευθύνη. Γιατί όλοι πλέον γνωρίζουν, όλοι τώρα ξέρουν.

Η άρνηση, λοιπόν, όχι η μόνο διαιωνίζει με την πάροδο του χρόνου τα τραύματα από τις παρελθούσες γενοκτονίες, αλλά αποτελεί και ένα φρικιαστικό σημάδι ότι νέες μπορούν να συμβούν στο παρελθόν. Χρειάζεται μία σπουδαία και γενναία ηθική υπέρβαση του θυμικού ενός λαού για να αποδεχτεί τα λάθη του, να συμφιλωθεί με το οποίο σκοτεινό παρελθόν του.

Και η αναγνώριση εκ μέρους της Τουρκίας του ποιος έβαλε τη φωτιά και έπληξε άμαχο πληθυσμό, είναι μέρος της δικής της θεραπευτικής ιστορικής ενδοσκόπησης.

Και το μήνυμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, που πρέπει να στείλουμε σήμερα εδώ από το Βήμα της ελληνικής Βουλής, με αφορμή τη Γενοκτονία του ποντιακού Ελληνισμού, είναι μόνο αυτό: Οι κυβερνήσεις και οι λαοί που αποτυγχάνουν να δεχτούν και να αντιμετωπίσουν τις σκληρές συνέπειες της δικής τους ιστορικής αλήθειας, δεν πετυχαίνουν τίποτα άλλο από το να δίνουν ζωτικό χώρο στις υπερεθνικιστικές και αντιδημοκρατικές δυνάμεις, που απειλούν -και το ξέρουμε όλοι μας- την ελευθερία και τη δημοκρατία σε οποιαδήποτε χώρα.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Μαυρωτάς): Ευχαριστούμε τον κ. Τσιάρα.

Τον λόγο έχει ο Βουλευτής Ηρακλείου και Γραμματέας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Δημοκρατικής Συμπαράταξης κ.

Βασίλης Κεγκέρογλου για επτά λεπτά.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Τιμούμε σήμερα, την 19^η Μαΐου, τη μνήμη της αποτρόπαιας Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου. Είναι μέρα σεβασμού και τιμής στους νεκρούς, στους βασανισθέντες, αλλά και τους ξεριζωθέντες πρόσφυγες από τις πατρογονικές τους εστίες, Έλληνες και χριστιανούς, θύματα του βάρβαρου σχεδίου των νεότουρκων και των κεμαλιστών, του οργανωμένου τουρκικού κράτους, που όμως δεν μπόρεσε να σβήσει τον πολιτισμό, το πνεύμα, τα ιδανικά και τη μνήμη.

Δεν καλλιεργούμε το μίσος με τους γειτονικούς λαούς και δεν υιοθετούμε μισαλλόδοξες απόψεις και πάθη. Αλλά έχουμε χρέος, δεν ξεχνούμε.

Δεν ξεχνούμε τα εκατομμύρια αθώων θυμάτων πολιτών της τότε Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, λόγω της διαφορετικής καταγωγής και θρησκείας μεταξύ των οποίων και εκατοντάδες χιλιάδες Έλληνες του Πόντου.

Δεν ξεχνούμε τη μεγάλη προσπάθεια της πολύπαθης Ελλάδας και της εξουθενωμένης κοινωνίας να εντάξει τους Πόντιους, αλλά και όλους τους πρόσφυγες στην κοινωνία και να τους αγκαλιάσει. Οφείλουμε να υπηρετήσουμε την αλήθεια και τη δικαιοσύνη μέσω της πλήρους αποκατάστασης της ιστορικής αλήθειας.

Η 19^η Μαΐου καθιερώθηκε από τη Βουλή των Ελλήνων ως ημέρα μνήμης της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου με ομόφωνη ψήφιση του σχετικού νόμου το 1994 με πρωτοβουλία του ΠΑΣΟΚ και του τότε Πρωθυπουργού Ανδρέα Παπανδρέου. Όμως σήμερα πρέπει να κάνουμε τη συνέχεια με ένα ακόμη μεγάλο βήμα. Εκτός από τη διαφύλαξη της εθνικής μνήμης οφείλουμε να διαδώσουμε σε όλον τον κόσμο την αλήθεια για τη Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου για να διεκδικήσουμε τη διεθνή αναγνώριση της. Σκοπός δεν είναι σε καμμία περίπτωση η διαιώνιση των παθών, αλλά η εκπλήρωση των οφείλων μας προς τα θύματα και η δημιουργία συνθηκών ώστε ποτέ πια να μην επαναληφθούν παρόμοιες πρακτικές.

Το Κίνημα Αλλαγής αναλαμβάνει πρωτοβουλίες για να πετύχουμε αυτήν τη διεθνή αναγνώριση της Γενοκτονίας των Ποντίων ξεκινώντας από την Ευρωπαϊκή Ένωση με εθνική συνεννόηση και συντονισμό όλων και βέβαια συνεχίζοντας θεσμικά ως Ελλάδα στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, όχι ως κόμματα.

Γι' αυτό η Πρόεδρός μας Φώφη Γεννηματά κατέθεσε πρόταση προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων για τη δημιουργία Ειδικής Επιτροπής της Βουλής με αντικείμενο τη συστηματική μελέτη και ανάδειξη της Γενοκτονίας των Ποντίων ως ενός αδιαμφηγήτου ιστορικού γεγονότος με διεθνή ακτινοβολία.

Στην επιτροπή πρέπει να κληθούν να συμμετέχουν ειδικοί επιστήμονες και εκπρόσωποι των ποντιακών οργανώσεων και όποιος άλλος κριθεί ότι μπορεί να συμβάλει σε αυτήν την προσπάθεια. Όμως, και οι εκπρόσωποι των ποντιακών οργανώσεων οφείλουν να διασφαλίσουν τη μη εμπλοκή των οργανώσεων στους κομματικούς ανταγωνισμούς.

Στόχος μας πρέπει να είναι η διεθνοποίηση της Γενοκτονίας του Ελληνισμού του Πόντου. Είναι υποχρέωσή μας να συμβάλουμε μεθοδικά και με συνέπεια σε αυτόν τον στόχο γιατί το οφείλουμε στις αρχές και στις αξίες μας, αλλά κυρίως σε όλον τον περήφανο ποντιακό Ελληνισμό.

Η πρωτοβουλία αυτή σε μια εποχή που δυστυχώς χαρακτηρίζεται από έξαρση ακραίων ρευμάτων ξενοφοβίας, μίσους και λαϊκισμού στην Ευρώπη, αλλά και σε άλλες περιοχές του πλανήτη στοχεύει στη διαφύλαξη και ανάδειξη της ιστορικής μνήμης και της ιστορικής αλήθειας, στον αντίποδα των ακραίων φωνών και λαϊκιστικών επιδιώξεων, με γνώμονα την αποτροπή παρόμοιων φαινομένων στο μέλλον σε ένα διεθνές περιβάλλον απαλλαγμένο από κάθε μορφής μισαλλοδοξία που μας κληροδότησε το μακρινό, αλλά όχι ξεχασμένο παρελθόν. Το μέλλον μπορεί να οικοδομηθεί με σεβασμό στις πανανθρώπινες αξίες, στην ελευθερία και τη δημοκρατία μόνο αν στηρίζεται στην ιστορική αλήθεια.

Καταθέτω, για να υπάρχει και στα Πρακτικά της Βουλής, την πρόταση που κατατέθηκε την Παρασκευή προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων για τη δημιουργία της Ειδικής Επιτροπής στη Βουλή των Ελλήνων.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Βασίλειος Κεγκέρογλου καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο

βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Δημοκρατικής Συμπαράταξης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Μαυρωτάς): Ευχαριστούμε τον κ. Κεγκέρογλου.

Ο Βουλευτής Πέλλας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Λαϊκού Συνδέσμου - Χρυσή Αυγή κ. Ιωάννης Σαχινίδης, έχει τον λόγο για επτά λεπτά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θέλω να καλωσορίσω τους καλεσμένους μας, τους εκπροσώπους των Ποντιακών Σωματείων.

Όσα χρόνια και να ζήσουμε, θα μαθαίνουμε ιστορίες, αφηγήσεις, για γεγονότα τα οποία δεν τα ξέραμε. Οι περισσότεροι ξέρουμε τα βασικά γεγονότα που είχαν σχέση με τον ξεριζωμό και τη γενοκτονία των Ποντίων.

Πριν από δυο μέρες είχα την τύχη στην πόλη, από την οποία κατάγομαι, να έχουμε και εμείς το δικό μας μνημείο για την ποντιακή Γενοκτονία. Σε αυτό, όμως, που ένιωσα πραγματικά τυχερός ήταν για την αφήγηση που έκανε ο γνωστός ποντιακής καταγωγής ηθοποιός Τάκης Βαμβακίδης, σχετικά με τη σφαγή των νηπίων στη Σάντα.

Αυτά όσοι αρνούνται την ποντιακή Γενοκτονία είναι καλό να κάθονται και να τα παρακολουθούν και μέσω του διαδικτύου και μέσω των εκδηλώσεων των Ποντίων.

1919-2019, ένας ολόκληρος αιώνας αγώνων δίχως δικαίωση. Εκατό χρόνια αγώνων από πολλούς, εκατό χρόνια απραξίας, αδιαφορίας, ασχετοσύνης και προδοσίας από κάποιους άλλους, πάντα όμως στις πλάτες του ποντιακού και μικρασιατικού Ελληνισμού, λες και δεν πέρασε ούτε μια μέρα. Τέσσερις γενιές και πάμε για την πέμπτη, γενιές οι οποίες μεγάλωσαν με τις ιστορίες, τις αφηγήσεις, τα ακούσματα της ποντιακής λύρας, την εξιστόρηση της Γενοκτονίας, με τις σφαγές, τους βιασμούς, τις λεηλασίες και την εξορία από το στόμα των παππούδων, της καλομάνας και των προ-παππούδων μας.

Η εξιστόρηση, λοιπόν, όλων αυτών έχει μείνει βαθιά χαραγμένη στην καρδιά, στο μυαλό και στην ψυχή όλων των γενιών που ανέφερα πριν. Ο πόθος για επίσκεψη και επιστροφή στις πατρογονικές εστίες απερίγραπτος. Τα ήθη και τα έθιμα του ποντιακού Ελληνισμού ζωντανά σήμερα όσο ποτέ άλλοτε, χάρις φυσικά σε ποντιακής καταγωγής ανθρώπους των τεχνών και των γραμμάτων, χάρις στα ζωντανά κύτταρα του ποντιακού Ελληνισμού ανά την επικράτεια, τους ποντιακούς και πολιτιστικούς συλλόγους.

Συστηματικά, όμως, αποφεύγονται όσες φορές γίνεται αναφορά στην ποντιακή Γενοκτονία δυο κομμάτια. Το ένα είναι με τα τάγματα εργασίας, όχι στη νότια Τουρκία, αλλά εκεί όπου ξεψύχησαν χιλιάδες Πόντιοι στην τότε Σοβιετική Ένωση και ένα δεύτερο που αποφεύγεται συστηματικά από όλους, μηδενός εξαιρουμένου, είναι για τους είκοσι χιλιάδες αντάρτες Πόντιους, που ζητούσαν να λάβουν μέρος στην Μικρασιατική Εκστρατεία και δυστυχώς το ελληνικό κράτος δεν θέλησε να δημιουργήσει ένα δεύτερο μέτωπο, ούτως ώστε να σιγουρέψουν την απελευθέρωση όλων των ελληνικών εδαφών.

Ο αγώνας, λοιπόν, για τη διεθνοποίηση του ποντιακού ζητήματος, αυτού της Γενοκτονίας του ποντιακού Ελληνισμού, πρέπει να είναι για εμάς τους Πόντιους σκοπός ζωής. Και όχι μόνο για τους Πόντιους, διότι ο κίνδυνος εξ Ανατολών κάθε ημέρα που περνά γιγαντώνεται. Ο Τούρκος, τον οποίο επανειλημμένα οι ελληνικές κυβερνήσεις προσέγγιζαν λανθασμένα, έχοντας κατά νου την ελληνοτουρκική φιλία, η οποία εφαρμόζεται πάντα μονομερώς δυστυχώς και ίσως κάποιες φορές από την πλευρά της ελληνικής Κυβέρνησης, θα έλεγα, και δουλικά, ξύπνησε τις ορέξεις των Μογγόλων στις μέρες μας. Η αναφορά τους σε «γαλάζια πατρίδα» ουδόλως τυχαία είναι, όπως και η θρασύτατη κίνηση από πλευράς τους για γεώτρηση εντός της κυπριακής ΑΟΖ, οι συνεχόμενες προκλήσεις με δεσμεύσεις NAVTEX για ασκήσεις του τουρκικού στόλου και τις καθημερινές παραβιάσεις του ελληνικού εναέριου FIR. Αυτά ήταν λογικό ότι κάποια στιγμή θα τα «λουστούμε», αφού δια στόματος του ίδιου του Πρωθυπουργού ελέγχθη ότι δεν υπάρχουν θαλάσσια σύνορα.

Ελληνοτουρκική φιλία, λοιπόν, με ποιόν; Ακούστηκε και από

τους προλαλήσαντες για τη δήλωση χθες στη Σαμφούντα του πασά Ερντογάν: «Δεν δεχόμαστε καμμία ντροπή για τους Ποντίους, η Γενοκτονία έγινε εις βάρος μας.»

Δυστυχώς, σήμερα υπάρχουν Έλληνες οι οποίοι θα μας έλεγαν να τους ζητήσουμε και συγγνώμη. Δηλαδή, μας χρωστούσαν και θα βγούμε και χρεωμένοι.

Και μην ακούσω το παραμύθι «τι φταίει ο τουρκικός λαός;». Μην ακούσω αυτό το παραμύθι. Σφαγές, βιασμοί, λεηλασίες με τους δολοφόνους του 1955 στην Κωνσταντινούπολη, με τον Αττίλα το 1974. Σήμερα οι απόγονοι των τσετών του Τοπάλ Οσμάν. Με αυτούς θα μπορέσουμε να κάνουμε ελληνοτουρκική φιλία; Μα, φυσικά και συμμετείχε ο τουρκικός λαός σε όλα αυτά. Φυσικά. Γιατί υπάρχουν πάρα πολλές μαρτυρίες για συμμετοχή σε όλα αυτά τα αίσχη που ανέφερα καλοκάγαθων Τούρκων γειτόνων.

Φαίνεται, όμως, ότι στις μέρες μας για κάποιους συνεχίζουμε να είμαστε οι αούτηδες. Όσοι είναι ποντιακής καταγωγής καταλαβαίνουν πολύ καλά τι σημαίνει αυτό. Πολλοί πιστεύουν ότι, επειδή ως ποντιακή ράτσα έχουμε το θάρρος να αυτοσαρκάζομαστε με τα ανέκδοτα που βγάζουμε, ότι είμαστε και αφελείς. Φέτος είχαμε την ατυχία να συμπέσουν τα εκατό χρόνια μνήμης της ποντιακής Γενοκτονίας με την προεκλογική περίοδο. Και το μυαλό μου, όπως και την ψυχή μου, δυστυχώς, ένιωσα να τα βιάζουν οι πολιτικάντηδες κάθε λογής. Δεν ξέρω, αλλά ίσως αυτοί οι απαίδευτοι να θεωρούν εμάς τους Πόντιους, όπως ανέφερα και πριν, αφελείς. Έχω θυμώσει. Έχω θυμώσει πάρα πολύ βλέποντας και ακούγοντάς τους να δηλώνουν όλοι ότι είναι δίπλα στους Πόντιους για τη διεθνοποίηση, τάχα, του ποντιακού ζητήματος της Γενοκτονίας. Ποιοι; Οι υποστηρικτές της παγκοσμιοποίησης;

Έτσι, λοιπόν, έψαξα να βρω και να θυμηθώ τι έχει ειπωθεί και εντός του Κοινοβουλίου, αλλά και από κομματικά στελέχη, σχετικά με το πώς αντιλαμβάνονται και πώς βλέπουν την ποντιακή Γενοκτονία. Και θα πάρουμε μια μικρή γεύση. Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, δεν θα καθυστερήσω.

Θα ήθελα πολύ να πιστέψω στην ομιλία του Γραμματέα του Κομμουνιστικού Κόμματος πριν από δύο μέρες, το Σάββατο, που είπε ότι: «Τιμάμε σήμερα την εκατοστή επέτειο της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου και δεσμευόμαστε να σταθούμε δίπλα στον οργανωμένο ποντιακό χώρο για τη διεθνή αναγνώριση της Γενοκτονίας των Ελλήνων Ποντίων.» Θα ήθελα, πραγματικά, να τον πιστέψω. Δυστυχώς, όμως, 12 Ιουλίου του 1935 είχαν δηλώσει με τον τότε γραμματέα Ζαχαριάδη: «Για αυτό εμείς όχι μόνο δεν λυπηθήκαμε για την ήττα στη Μικρά Ασία, αλλά και την επιδώσαμε.»

Θα τα καταθέσω όλα για τα Πρακτικά, γιατί σήμερα ό,τι λέμε καταγράφεται και θα τα έχει ο ιστορικός του μέλλοντος.

Συνεχίζουμε με τη Νέα Δημοκρατία. Τατσόπουλος: «Εάν σου πω “εξόντωσε όλους τους Έλληνες από τη Μικρά Ασία”, υπάρχει εδαφικός προσδιορισμός και μιλάμε για εθνοκάθαρση, όπως έγινε στις μέρες μας στο σφαγείο της Βοσνίας. Εάν σου πω “εξόντωσε όλους τους Εβραίους από προσώπου γης”, δεν υπάρχει εδαφικός προσδιορισμός και μιλάμε για γενοκτονία. Απλά πράγματα. Δεν αρνείται κανένας ότι και στις δύο περιπτώσεις μιλάμε για μαζικές σφαγές». Μάλλον κανείς δεν είχε πει του κυρίου τι σημαίνει νομικά ο όρος «γενοκτονία» και τι σημαίνει «εθνοκάθαρση». Να τον χαίρεστε, κύριοι της Νέας Δημοκρατίας.

Συνεχίζουμε με τον υποψήφιό σας για τις ευρωεκλογές τον κ. Καιρίδη, καθηγητή Διεθνούς και Ευρωπαϊκής Πολιτικής του Παντείου Πανεπιστημίου και υποψήφιος Ευρωβουλευτής της Νέας Δημοκρατίας, ο οποίος σε διάλεξη με θέμα «Η Ελλάδα στον κόσμο - Μύθοι και αλήθειες» είχε πει: «Είμαστε παιδιά των Οθωμανών.» Δικαίωμά σου να είσαι ό,τι θέλεις, αλλά δεν έχεις το δικαίωμα να μιλάς για το τι είναι οι σημερινοί απόγονοι των Ποντίων. Μας λέει, όμως, ευθέως ότι είναι μύθος η Γενοκτονία των Ποντίων, κάτι το οποίο, εμμέσως πλην σαφώς, προσπάθησε η Νέα Δημοκρατία να το καλύψει και με δηλώσεις του ιδίου. Αυτό, όμως, δεν ισχύει, γιατί όλα υπάρχουν καταγεγραμμένα. «Ο μύθος ότι έχουμε υπάρξει θύματα των εθνοκαθάρσεων, γενοκτονίας και γενικά υπάρχει μια αύξηση γενοκτονιών και γενοκτολγίας...» Δηλαδή, εμείς οι Πόντιοι είμαστε γενοκτολάνοι. Ωραία, να τον χαίρεστε και αυτόν, κύριοι της Νέας Δημοκρατίας.

Συνεχίζοντας, πάμε στον κ. Φίλη, τον πρώην Υπουργό Παιδείας. Είχα την τιμή να είμαι ένας από τους τρεις ποντιακής-μικρασιατικής καταγωγής Βουλευτές της Χρυσής Αυγής που είχα μνηύσει τον τότε Υπουργό Παιδείας για την άρνηση της Γενοκτονίας. Η μήνυση κατατέθηκε στον Άρειο Πάγο. Όταν μετά από αρκετούς μήνες ψάξαμε να δούμε με τον δικηγόρο τι συμβαίνει με αυτή τη μήνυση, μας είπαν ότι έχει αποσταλεί στη Βουλή. Ο φάκελος χάθηκε. Θα το καταθέσω κι αυτό για τα Πρακτικά.

Συνεχίζουμε. Έρχομαι στο 2014 και στη συζήτηση για τον αντιρατσιστικό νόμο, σχετικά και με τη Γενοκτονία των Ποντίων. Αυτά που είπε η Κατριβάνου, η Γεροβασίλη, η Ρεπούση είναι πάρα πολλά. Δεν μπορώ να τα αναφέρω. Θα τα καταθέσω στα Πρακτικά, ώστε να μπορείτε να τα δείτε.

Η Ρεπούση προσπάθησε να τα μπαλώσει κάποια στιγμή και αυτή. Είχε πει: «Οι Έλληνες πρόσφυγες από την Τουρκία...», προσέξετε, δεν μπήκε καν στον κόπο να πει «Πόντο» ή «Μικρά Ασία», λέει «από την Τουρκία», «...δεν έπαθαν κάτι κακό. Ήταν πολλοί στην ακτή. Μαζεύτηκαν πολλοί. Δεν χωρούσαν. Ήταν ένας συνωστισμός ανθρώπων. Μπορούμε να το δούμε, να το ζήσουμε και οπουδήποτε αλλού.»

Βέβαια, δεν σταμάτησε εκεί, με αυτά. Συνέχισε, κάποια στιγμή, στις 30 Μαΐου 2013, που είπε ότι ο χορός του Ζαλόγγου είναι μύθος. Αυτή η αχαρακτήριστη ήταν προτεινόμενη από τη σημερινή Κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ. Ευτυχώς, αρνήθηκε να είναι υποψήφια.

Και συνεχίζω με έναν συνεργάτη και συγγενή του Πρωθυπουργού, τον Γιώργο Τσίπρα, ο οποίος πρόσφατα, πριν από μερικούς μήνες, στο 4^ο Οικονομικό Φόρουμ στους Δελφούς και του έκανε ερώτηση ο δημοσιογράφος, σχετικά με τη θέση του επίσημου ΣΥΡΙΖΑ για την ποντιακή Γενοκτονία. Μας έχουν φλομώσει στα ψέματα εμάς τους Ποντίους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Μαυρωτάς): Ολοκληρώστε με αυτό, κύριε συνάδελφε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

«Η θέση μας είναι υπέρ της αναγνώρισης της Γενοκτονίας των Ποντίων, όπως ξεκάθαρα εκφράστηκε στην πρόσφατη ψηφοφορία στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Η Ευρωμάδα της Αριστεράς, στην οποία συμμετέχουν και οι Ευρωβουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ ψήφισε το ψήφισμα, το οποίο καταψηφίστηκε από άλλες Ευρωμάδες». Είπε ψέματα και ο συνεργάτης του κ. Τσίπρα, όπως ψέματα είπε ο προηγούμενος και ο Πρόεδρος.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΜΑΝΑΤΙΔΗΣ: Όχι, στην Ευρωβουλή ψηφίστηκε διαφορετικά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Έχουν το θράσος να μιλάνε για διεθνοποίηση, ενώ από τους είκοσι έναν Ευρωβουλευτές το υπερψήφισαν μόνον επτά. Γνώριζαν δέκα ημέρες πιο μπροστά ότι θα έρθει ψήφιση από τον Ανεξάρτητο Βουλευτή...

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΜΑΝΑΤΙΔΗΣ: Δυστυχώς, είστε εκτός της ημέρας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Τα ονόματα είναι εδώ. Το ψήφισε η Κούνεβα από τον ΣΥΡΙΖΑ. Δεν το ψήφισε ο Παπαδημούλης και ο Κούλογλου.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΜΑΝΑΤΙΔΗΣ: Καμμία θέση δεν πήρε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Μπορείτε να πάρετε τον λόγο μετά.

Κανένας Βουλευτής, Ευρωβουλευτής της Νέας Δημοκρατίας δεν το υπερψήφισε. Κανένας από το ΠΑΣΟΚ, την Ελιά, δεν το ψήφισε. Κανένας από το Ποτάμι δεν το ψήφισε. Ψήφισε ένας από το Κομμουνιστικό Κόμμα, ο Παπαδάκης Κώστας, δύο από τη Χρυσή Αυγή και από τους Ανεξάρτητους Βουλευτές άλλοι τρεις. Ήταν είκοσι ένας Ευρωβουλευτές και ψήφισαν υπέρ της αναγνώρισης της Γενοκτονίας των Ποντίων μόνο οι επτά.

Θα τα καταθέσω και αυτά στα Πρακτικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Μαυρωτάς): Ολοκληρώστε, κύριε Σαхинιδη.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Κλείνω, κύριε Πρόεδρε, απευθυνόμενος στους καλεσμένους μας.

Με αυτούς, ωρέ Τραντέλληνες, θα παλέψουμε για τα δικά μας στην Ευρώπη και τον υπόλοιπο κόσμο; Με αυτούς θα δώσουμε αγώνες για τιμή και μνήμη; Πώς θα ησυχάσουν οι ψυχούλες των τριακοσίων πενήντα δύο χιλιάδων οι οποίοι παρέμειναν άταφοι; Πώς θα πάμε να αναψούμε κερί στους γονείς μας, στους παππούδες; Με τι μούτρα θα πάμε; Να θυμάστε μόνο αυτό:

Έχουμε χρέος στους προγόνους και στα παιδιά μας να μην ξεχάσουμε και να τιμούμε.

Θα ήθελα να κάνω και μία θερμή παράκληση στο Σώμα. Και κλείνω με αυτό, κύριε Πρόεδρε: Αν είναι να βοηθήσετε το ποντιακό ζήτημα όπως πράξατε και με τη Μακεδονία, σας παρακαλώ, αφήστε μας στον πόνο μας.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ιωάννης Σαχινίδης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Χρυσής Αυγής)

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΜΑΝΑΤΙΔΗΣ: Είστε ξένο σώμα με αυτά που λέτε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Εσύ είσαι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Μαυρωτάς): Ευχαριστούμε τον κ. Σαχινίδη.

Τον λόγο έχει ο Βουλευτής Β' Αθηνών του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, ο κ. Χρήστος Κατσώτης, για επτά λεπτά.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΤΣΩΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Τιμούμε σήμερα, όπως κάθε χρόνο, τη μνήμη όσων χάθηκαν στη φοβερή Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου. Τιμούμε, μα και διδασκόμαστε για τις συνθήκες και τις αιτίες που οδήγησαν σε αυτή την καταστροφή πριν από εκατό χρόνια. Εξετάζουμε εκείνα τα τραγικά γεγονότα, όχι τυπικά, επετειακά, μουσειακά, αλλά στην ουσία τους, εντάσσοντάς τα στο ιστορικό, το πολιτικό και το κοινωνικό πλαίσιο στο οποίο συνέβησαν και τα ερμηνεύουμε από τη σκοπιά των εργατικών, των λαϊκών συμφερόντων, ώστε να τα γνωρίσουν και να διδαχθούν από αυτά οι νεότερες γενιές των Ποντίων και συνολικά η νεολαία. Είναι και αυτό μία συμβολή στη μάχη κόντρα στην ιστορική λήθη, κόντρα σε όλους αυτούς που προσπαθούν να μας κάνουν να ξεχάσουμε ποιοι είμαστε, από πού ερχόμαστε και πού πρέπει να πάμε.

Εξετάζοντας κάποιος το ιστορικό πλαίσιο εκείνης της εποχής, διαπιστώνει, βέβαια, διαφορές με το σήμερα, ανακαλύπτει, όμως, και πολλές αναλογίες.

Ο ιμπεριαλισμός στις αρχές του 20^{ου} αιώνα, νέος, μα άπιστος από τότε για τις αγορές, οδηγούσε την ανθρωπότητα στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο.

Την ίδια ακριβώς περίοδο και μέσα σε συνθήκες παρατεταμένης αποσύνθεσης της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας διαμορφώνονταν και αναπτύσσονταν τα εθνικά αστικά κράτη των Τούρκων, των Αράβων και των Αρμενίων στην εγγύς Ανατολή, όπως και των Νότιων Σλάβων στα Βαλκάνια.

Το ιστορικό μείγμα τότε ήταν εκρηκτικό για τους λαούς της περιοχής και γίνονταν ακόμα πιο επικίνδυνο, εξαιτίας της επιλογής της τουρκικής αστικής τάξης να προχωρήσει με βίαιο τρόπο στη διαδικασία της διαμόρφωσης του δικού της έθνους-κράτους.

Έτσι, οι Έλληνες του Πόντου είχαν απέναντί τους την τουρκική αστική τάξη, που με το γενικευμένο αιματοκύλισμα επεδίωκε να εκτοπίσει πριν από όλα το ανταγωνιστικό γι' αυτή ελληνικό κεφάλαιο.

Σε αυτό η τουρκική αστική τάξη δεν ήταν, βεβαίως, η εξαίρεση στον κανόνα, αλλά ο κανόνας. Παντού λίγο-πολύ οι αστικές τάξεις διαμόρφωσαν τα έθνη-κράτη τους μέσα από σφαγές, εθνοκαθάρσεις μικρότερων λαών, βίαιες εκτοπίσεις ολόκληρων πληθυσμών.

Απέναντί του, όμως, ο ποντιακός λαός είχε, δυστυχώς, όπως αποδείχθηκε -και τότε δεν φαινόταν και πάρα πολύ καθαρά αυτό- και την ελληνική αστική τάξη, που με το τότε πολιτικό της προσωπικό χρησιμοποίησε αδιάστακτα τους Πόντιους ως αντιπαρασπασμό για τις επιδιώξεις της στη Μικρά Ασία, που ήταν σαφώς πιο προσοδοφόρες για εκείνη και ως μέσο πίεσης για τα δικά της ανταγωνιστικά συμφέροντα, εγκαταλείποντάς τους, όμως, την τελευταία κρίσιμη στιγμή στην τύχη τους. Και αυτοί που την πλήρωςσαν για μια ακόμα φορά ήταν κυρίως η φτωχολογιά και ο λαός.

Και όταν το δράμα του ποντιακού λαού έφτανε στο αποκορύφωμά του, τι έκαναν οι διεθνείς μας σύμμαχοι με τις κρανοφόρους και τις πρεσβείες τους για να τους σώσουν; Απολύτως τίποτα.

Σε αντίθεση, η νεαρή σοβιετική εξουσία, για την οποία τόσο αντικομμουνιστικό δηλητήριο έχει χυθεί έκτοτε, προκειμένου να

συγκαλυφθούν οι πραγματικές αιτίες και οι υπεύθυνοι της Γενοκτονίας, έσπευσε να βοηθήσει όπως μπορούσε.

Δεν είναι τυχαίο πως ο ίδιος ο Μητροπολίτης Τραπεζούντας Χρύσανθος έγραψε σχετικά πως «ο άθεοι κομμουνιστές εφάνησαν περισσότερο χριστιανοί από τους χριστιανούς Αγγλογάλλους». Αυτό έγραψε τότε ο Μητροπολίτης Χρύσανθος.

Μέσα σε αυτό το ιστορικό και γεωγραφικό πλαίσιο συνέβησαν και οι σχεδιασμένοι διωγμοί των εθνικών μειονοτήτων και, βέβαια, και του ελληνικού ποντιακού πληθυσμού, όπως και άλλων πληθυσμών, τόσο στη Θράκη όσο και στη Μικρά Ασία.

Μήπως σήμερα σταμάτησαν αυτοί οι ανταγωνισμοί των αστικών τάξεων, όπως της ελληνικής και της τουρκικής και άλλων ισχυρότερων στην περιοχή; Κάθε άλλο. Όλοι βλέπουμε πως η περιοχή μας, η Νοτιοανατολική Μεσόγειος, γίνεται το πεδίο του ανταγωνισμού και των συγκρούσεων πολλών αστικών τάξεων με τις εστίες του πολέμου να ρημάζουν χώρες όπως η Συρία, ενώ δολοφονούνται λαοί, όπως ο παλαιστινιακός από το κράτος-δολοφόνο του Ισραήλ.

Και σήμερα, όπως και τότε, τα караβάνια των προσφύγων κινούν για το μακρύ και επικίνδυνο ταξίδι τους. Και σήμερα, όπως και τότε, οι συνθήκες διαβίωσής τους είναι άθλιες. Και σήμερα, όπως και τότε, οι πρόσφυγες έχουν απέναντί τους εχθρούς τους πατριδοκάπηλους εθνικιστές φασίστες και ναζιστές.

Είναι οι ίδιοι που τότε αποκαλούσαν τους πρόσφυγες «τουρκόσπορους», που καλούσαν για τον εξαγνισμό των πόλεων από τη μη καθαρόαιμη παρουσία τους, που οργάνωναν πογκρόμ στους συνοικισμούς τους.

Και εδώ οι φορείς και οι οργανώσεις των Ποντίων δεν πρέπει να τους δώσουν ούτε συγχωροχάρτι ούτε χώρο να ρίχνουν το δηλητήριό τους, γιατί οι Πόντιοι έζησαν την προσφυγιά στο ίδιο τους το πετσί.

Πραγματικό αποκορύφωμα των προσφύγων τότε υπήρξε το ΚΚΕ, που πρωτοστάτησε στους αγώνες και στις διεκδικήσεις τους, καταπολεμώντας την τακτική του διαιρεί και βασίλευε της αστικής τάξης.

Έκτοτε, το Κομμουνιστικό Κόμμα σφυρηλάτησε βαθύτατους και ισχυρότατους δεσμούς με το προσφυγικό στοιχείο, που αποτυπώθηκαν και συνεχίζουν να αποτυπώνονται σε κάθε αγώνα του λαού.

«Η Ελλάδα δεν διαιρείται σε ντόπιους και πρόσφυγες» έγραφε χαρακτηριστικά ο Ριζοσπάστης στις 7-9-1929. «Η Ελλάδα διαιρείται σε πλούσιους και φτωχούς, σε ανθρώπους που δεν δουλεύουν και ζουν και σε ανθρώπους που ολημερίς και ολονυχτίς δουλεύουν και δεν μπορούν να ζήσουν. Ο καθένας πρέπει να διαλέξει μεταξύ του πλουσίου πρόσφυγα, που συνδυάζεται με τον πλούσιο ντόπιο, και του φτωχού πρόσφυγα, που σύντροφό του θα έχει τον φτωχό ντόπιο εργάτη ή αγρότη». Αυτά έγραφε ο Ριζοσπάστης το 1929. Και σήμερα, όπως και τότε, οι ιμπεριαλιστικοί ανταγωνισμοί εγκυμονούν θανάσιμους κινδύνους για τους λαούς, που μόνο οι ίδιοι οι λαοί μπορούν με την πάλη τους να αποσοβήσουν.

Κλείνοντας, θέλουμε να δηλώσουμε για άλλη μια φορά ότι το ΚΚΕ ήταν και είναι συμπαράστατης του οργανωμένου ποντιακού κινήματος σε κάθε δίκαιη διεκδίκησή του. Το ΚΚΕ είναι πάντα στο πλευρό των χιλιάδων ομογενών από τη Σοβιετική Ένωση, που αντιμετωπίζουν ακόμα σοβαρότατα προβλήματα. Συνεχίζουμε μαζί σας να διεκδικούμε από το ελληνικό κράτος τη στήριξη και την ανάδειξη της πολιτιστικής και πνευματικής κληρονομιάς και δραστηριότητας των Ποντίων από όλες τις γενιές. Συνεχίζουμε παντού να στηρίζουμε την προσπάθεια για τη διεθνή αναγνώριση της Γενοκτονίας του ποντιακού Ελληνισμού. Πάντα θα θυμόμαστε και πάντα θα τιμούμε τους Πόντιους και τις Πόντιες, που έδωσαν ακόμα και τη ζωή τους για τα υψηλά τους ιδανικά.

Σας ευχαριστούμε.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Μαυρωτάς): Ευχαριστούμε τον κ. Κατσώτη.

Τον λόγο έχει ο Βουλευτής Β' Θεσσαλονίκης της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Ποταμιού κ. Νικόλαος Νυφούδης για επτά λεπτά.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΥΦΟΥΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Έτος 1461: Μετά τη διάλυση της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας ένα εκλεκτό τμήμα του Ελληνισμού ζει στην περιοχή του Πόντου. Παρ' ότι ζουν αποκομμένοι από τον εθνικό κορμό και αποτελούν μειονότητα, γρήγορα καταφέρνουν να κυριαρχήσουν στην οικονομική ζωή της περιοχής, μεγαλουργούν και αναπτύσσονται οικονομικά, δημογραφικά και πνευματικά. Ιδρύουν χίλια τετρακόσια σχολεία, ανάμεσά τους και το περίφημο Φροντιστήριο της Τραπεζούντας, εκκλησίες, θέατρα, εφημερίδες, γεγονός που αποδεικνύει την υψηλή πνευματικότητά τους.

Έτος 1908: Χρονιά ορόσημο για την Οθωμανική Αυτοκρατορία. Το κίνημα των Νεότουρκων επικρατεί και θέτει στο περιθώριο τον σουλτάνο. Πολύ σύντομα το νέο καθεστώς αποκαλύπτει το σκληρό, εθνικιστικό του πρόσωπο, θέτοντας σε εφαρμογή το σχέδιο εκτουρκισμού της περιοχής. Και κάπως έτσι αρχίζει πλέον απροκάλυπτα η ριζική εξόντωση των Ελλήνων χριστιανών. Οι Τούρκοι, με πρόσχημα την ασφάλεια του κράτους, εκτοπίζουν ένα μεγάλο μέρος του ελληνικού πληθυσμού στην αφιλόξενη ενδοχώρα. Οι άνδρες θανατώνονται στα διαβόητα «αμελέ ταμπουρού», τα γνωστά τάγματα εργασίας, στα οποία αναγκάζονται να εργάζονται κάτω από απάνθρωπες συνθήκες, με μόνο στόχο την εξόντωσή τους από πείνα, κακουχίες και αρρώστιες, ενώ τα γυναικόπαιδα δολοφονούνται με τη διαδικασία του «λευκού θανάτου», υποχρεωτικών δηλαδή και βίαιων, ατελείωτων πορειών θανάτου προς την ενδοχώρα.

Φτάνουμε στο 1919. Στις 19 Μαΐου του 1919 ξημερώνει καταραμένη μέρα για τον ποντιακό Ελληνισμό. Είναι η μέρα που ο Μουσταφά Κεμάλ αποβιβάζεται στη Σαμψούντα για να ειρηνεύσει δήθεν την περιοχή, στην πραγματικότητα, όμως, αποβιβάζεται για να ολοκληρώσει το σχέδιο του αφανισμού του ελληνικού στοιχείου στον Πόντο. Ξεκινά έτσι τη δεύτερη και πιο άγρια φάση της ποντιακής Γενοκτονίας με το σύνθημα «η Τουρκία στους Τούρκους». Οι ελληνικοί πληθυσμοί δεν φονεύονται απλώς με μαχαίρια και όπλα. Πεθαίνουν ύστερα από φρικτά μαρτύρια, πρωτοφανή στην ανθρώπινη ιστορία. Οι θηριωδίες και η βαρβαρότητα των Τούρκων είναι ανέπαιστη και ασύλληπτη για τον ανθρώπινο νου. Ολόκληρες πόλεις κήκαν, άνδρες νέοι, γέροι σφαγιάστηκαν, γυναίκες ατιμάστηκαν, παιδιά δολοφονήθηκαν.

Πολλές οι μαρτυρίες της εποχής που αποκαλύπτουν τη θηριωδία. Χαρακτηριστικό το απόσπασμα ομιλίας Βουλευτή από τα έδρανα του ελληνικού Κοινοβουλίου. Στις 8 Απριλίου του 1921 αναφέρει χαρακτηριστικά «Αι γράϊαι και οι γέροντες διεσκορπίζοντο τότε εις τας ερήμους, όπου γυμνοί, άστεγοι και νήστες σωρηδόν απέθνησκον. Δυστυχής μητέρα, εστοιβαγμένη μετ' άλλων γυναικών εντός σκευοφόρου βαγονίου, βλέπουσα κινδυνεύον το τέκνο της από ασφυξίαν, ετόλμησε να ζητήσει βοήθεια.

Παρευθύς, Τούρκος χωροφύλαξ, αρπάσας από την αγκάλη της μητρός το τέκνον της, το εκσφενδόνισεν εκ του παραθύρου εις το κενόν, ενώ το τραϊόν εξηκολούθη τρέχον εις την απέραντην έρημον».

Ανάλογες περιγραφές γίνονται σε Κοινοβούλια ξένων κρατών. Ο Βρετανός Πρωθυπουργός Τζορτζ Λόιντ, σε δημόσιες δηλώσεις του στη Βουλή των Κοινοτήτων, αναφέρει: «...στον Πόντο δεκάδες χιλιάδες Έλληνες -άνδρες, γυναίκες και παιδιά- απελαύνονταν και πέθαιναν. Ήταν καθαρή, ηθελημένη εξολόθρευση. "Εξολόθρευση", είτε χαρακτηριστικά, «δεν είναι δικιά μου λέξη. Είναι η λέξη που χρησιμοποιεί η αμερικανική αποστολή». Ο Αμερικανός ταγματάρχης Γιόουελ μεταφέρει την εικόνα του μικρασιατικού Πόντου το 1921. Αναφέρει: «Πτώματα, πτώματα σε όλο το μήκος της πορείας των εκτοπιζομένων. Φρίκη και πτώματα».

Τριακόσιες πενήντα τρεις χιλιάδες ελληνικές ψυχές δολοφονήθηκαν. Ό,τι δεν κατάφερε σουλτάνος σε πέντε αιώνες, το πέτυχε ο Κεμάλ σε πέντε χρόνια. Αφάνισε τον Ελληνισμό του Πόντου, εφαρμόζοντας ένα φρικιαστικό σχέδιο Γενοκτονίας. Γενοκτονία, λοιπόν και όχι έγκλημα κατά της ανθρωπότητας ή έγκλημα πολέμου. Γενοκτονία: Πρωτογενές έγκλημα που διαπράττεται μέσω μεθοδικής εξολόθρευσης, ολικής ή μερικής, μιας εθνικής, φυλετικής ή θρησκευτικής ομάδας. Διότι ο γενοκτόνος δεν εξοντώνει μια ομάδα για κάτι που έκανε, αλλά για κάτι που είναι και στην περίπτωση της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου, οι πρόγονοί μας σφαγιαστήκαν, επειδή ήταν Έλληνες και χριστιανοί.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Βουλή των Ελλήνων αναγνώρισε με μεγάλη καθυστέρηση τη Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου, μόλις το 1994, κατόπιν εισήγησης του τότε Πρωθυπουργού Ανδρέα Παπανδρέου. Ψήφισε ομόφωνα την ανακήρυξη της 19^{ης} Μαΐου ως Ημέρα Μνήμης για τη Γενοκτονία των Ελλήνων στον μικρασιατικό Πόντο.

Πέρα, όμως, από το ελληνικό κράτος, ο διαγωγμός των Ποντίων αναγνωρίζεται επισήμως ως Γενοκτονία και από άλλες χώρες, αποσπασματικά, όμως, δυστυχώς και χωρίς μέχρι σήμερα να αναγνωριστεί διεθνώς, παρ' όλο που το 2007 η Διεθνής Ένωση Μελετητών Γενοκτονιών την αναγνώρισε επίσημα.

Και ερχόμαστε στο σήμερα, εκατό χρόνια μετά τη 19^η Μαΐου του 1919. Τι έχουμε κάνει εμείς, ως ελληνικό κράτος, ως ελληνικό Κοινοβούλιο, για τη μνήμη των Ελλήνων του Πόντου; Η διεθνής αναγνώριση της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου πρέπει να είναι ένας στόχος που όλες οι κυβερνήσεις να επιδιώκουν κατά προτεραιότητα, γιατί δεν είναι μόνο θέμα δικαίωσης μνήμης. Η αναγνώριση της ιστορίας, η αποδοχή της, η συμφιλώσή μας με το παρελθόν είναι απαραίτητη για να μπορέσουμε να πορευθούμε με ασφάλεια στο μέλλον. Διότι η άρνηση μιας γενοκτονίας είναι το έσχατο στάδιο γενοκτονίας, που εξασφαλίζει την ατιμωρησία για τους δράστες της και προετοιμάζει το έδαφος για μελλοντικές γενοκτονίες.

Εθνικό μας καθήκον, λοιπόν, είναι να πράξουμε τα μέγιστα για τη διεθνή αναγνώριση της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου, για τη διεθνή αναγνώριση του εγκλήματος της Γενοκτονίας και την καταδίκη του, όπως έγινε με το Ολοκαύτωμα των Εβραίων και τη Γενοκτονία των Αρμενίων. Εθνικό μας καθήκον, ως αναγνώριση και δικαίωση των Ελλήνων του Πόντου που διασώθηκαν και αγωνίστηκαν σκληρά για να περισώσουν ό,τι μπόρεσαν.

Και όταν ήλθε το τέλος, πήραν τον δρόμο της προσφυγιάς, ξεριζωμένοι από τα σπιτικά τους, με μοναδική αποσκευή και κληρονομιά τους τις μνήμες και τον πόνο της καρδιάς τους. Εγκαταστάθηκαν στην Ελλάδα, κυρίως όμως σε περιοχές της Μακεδονίας και της Θράκης, ενισχύοντας την ελληνικότητά τους, εκεί που, αν και χλευάστηκαν από τον γηγενή πληθυσμό και παρέμειναν αβοήθητοι από το ελληνικό κράτος, με τα στοιχεία που τους χαρακτηρίζουν, την εργατικότητά τους, την υπερηφάνειά τους και την επιμονή τους, κατάφεραν όχι μόνο να ενταχθούν στην ελληνική κοινωνία, αλλά να προσδεύσουν και να διακριθούν, βοηθώντας μάλιστα στην αναστήλωση του σύγχρονου ελληνικού κράτους, εκεί όπου έκαναν θαύματα, όπως οι πρόσφυγες Πόντιοι που έφθασαν πρώτοι στη Θεσσαλονίκη και εγκαταστάθηκαν στο Ωραιόκαστρο, το Πανόραμα, τότε ακόμη έρημες και άνυδρες εκτάσεις, τις οποίες με κόπο και πολλή δουλειά μετέτρεψαν στα ομορφότερα ημιορεινά προάστια της Θεσσαλονίκης, αλλά και στην παραθαλάσσια και άδεια τότε Καλαμαριά, περιοχή γεμάτη λασπότοπους και χέρσα χωράφια, που κατέστησαν μια από τις πλέον ευημερούσες και όμορφες περιοχές της Θεσσαλονίκης.

Προσωπικό χρέος, λοιπόν, όλων εμάς των Βουλευτών που εκπροσωπούμε τους πανταχού Έλληνες η διεθνής αναγνώριση της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου και αν δεν το κάνουμε ως ηθική ανταμοιβή για τους απογόνους των Ελλήνων του Εύξεινου Πόντου, αν δεν το κάνουμε για τη διατήρηση της εθνικής μνήμης και τη διαφύλαξη της ιστορίας μας, ας το κάνουμε ως ελάχιστο φόρο τιμής στους νεκρούς, ως ελάχιστο φόρο τιμής στη μνήμη των τριακοσίων πενήντα τριών χιλιάδων γενοκτονηθέντων προγόνων μας.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Μαυρωτάς): Ευχαριστούμε τον κ. Νυφούδη.

Τον λόγο έχει τώρα ο Η' Αντιπρόεδρος της Βουλής και Βουλευτής της Α' Περιφέρειας Αθηνών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Ένωσης Κεντρώων κ. Μάριος Γεωργιάδης για επτά λεπτά.

ΜΑΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Η' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, αγαπητοί συνάδελφοι Βουλευτές, αγαπητοί προσκεκλημένοι, συμπληρώθηκαν εκατό χρόνια χθες από τη 19^η Μαΐου, μια εθνική μνήμη της Γενοκτονίας των Ποντίων, εκατό

χρόνια από τότε που ο Κεμάλ αποβιβάστηκε στη μαρτυρική Αμσό και αποτελείωσε το εγκληματικό σχέδιο των Νεότουρκων, που δεν ήταν άλλο από την εξόντωση των χριστιανικών πληθυσμών της Ανατολίας.

Πέρασαν εκατό χρόνια από τότε που το ελεύθερο ποντιακό πνεύμα, ο φόβος και ο τρόμος στα σχέδια του Κεμάλ εναντίον ολόκληρου του Ελληνικού Στρατού στο μέτωπο της Μικράς Ασίας, πνίγηκε στο αίμα και στον θρήνο. Πέρασαν εκατό ολόκληρα χρόνια από τη Γενοκτονία που υπέστησαν τριακόσιες πενήντα τρεις χιλιάδες Έλληνες, που συνεχίστηκε για άλλους τόσους με τον ξεριζωμό τους από την πατρίδα τους Έλληνες του Πόντου.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, κατάγομαι από την πλευρά της μητέρας μου Αναστασίας Μεντεσιδου από την Τραπεζούντα του μαρτυρικού Πόντου και συνδέομαι άμεσα με τον πόνο και το αίμα του ιστορικού Πόντου. Όσα χρόνια κι αν περάσουν, οι μνήμες δεν ξεθωριάζουν. Εμείς οι Πόντιοι δεν ξεχνάμε τον ξεριζωμό των προγόνων μας. Δεν ξεχνάμε που βασανίστηκαν και τις κακουχίες που έζησαν. Δεν ξεχνάμε και δεν έχουμε σταματήσει να θρηνοούμε τους νεκρούς μας. Έτσι μεγαλώσαμε στις οικογένειές μας και έτσι μεγαλώνουμε και τα παιδιά μας. Το τελευταίο θέλω να το τονίσω ξανά. Έτσι μεγαλώνουμε τα παιδιά μας. Για εμάς, η ανατροφή τους στηρίζεται σε αξίες που είναι βαμμένες με αίμα, πόνο και θρήνο. Πάνω απ' όλα στηρίζεται στην πίστη σε αυτές τις αξίες, στην αγάπη για τον τόπο μας και στην ελπίδα για ένα καλύτερο αύριο.

Η 19^η Μαΐου δεν είναι μία απλή μέρα μνήμης. Είναι μία βαθύτατα πένθιμη ημερομηνία. Είναι μία ημερομηνία που ενώνουμε όλοι τις φωνές μας και στέλνουμε παντού το μήνυμα ότι δεν μπορεί η ανθρωπότητα να ξαναζήσει τέτοιες φρικαλεότητες. Δεν είναι ημέρα εκδίκησης. Είναι, όμως, ημέρα επαγρύπνησης. «Όποιος δεν θυμάται την ιστορία του είναι υποχρεωμένος να την ξαναζήσει», αυτό διάβασα στην είσοδο του Άουσβιτς όταν είχα την τιμή να επισκεφθώ με την αποστολή της Βουλής στις 2 Μαΐου εκείνο τον τόπο για μια άλλη μέρα μνήμης, αυτή του Ολοκαυτώματος ενός ιστορικού επίσης λαού, του εβραϊκού.

Εμείς τη θυμόμαστε, κυρίες και κύριοι, την ιστορία μας, γιατί αυτά μας δίδαξαν με τη βιοτή τους οι πρόγονοί μας, αυτές τις αξίες μάς επέδωσαν, αυτόν τον δρόμο μάς έδειξαν και όχι τα στενοσόκακα στα οποία βαδίζουν κάποιοι της Κυβερνήσεως μαζί με κάποιους άλλους που συμφωνούν υπογράφοντας συνθήκες, όπως αυτή των Πρεσπών, που χαρίζεται η Μακεδονία μας, είναι ολόκληρος ο λαός διαφωνεί και διαμαρτύρεται.

Όποιος δεν θυμάται την ιστορία του είναι υποχρεωμένος να την ξαναζήσει και αυτός ο λόγος είναι πιο επίκαιρος από ποτέ, όταν σήμερα υψώνονται όλες οι παράλογες φωνές από την άλλη πλευρά του Αιγαίου, τόσο απειλώντας την Κύπρο μας και τα πετρέλαιά της, όσο και εμάς τους ίδιους, τα νησιά μας, τη Θράκη μας. Αν αποτρελάθηκαν στη γειτονική Τουρκία οι κυβερνώντες, εμείς είμαστε υποχρεωμένοι να τους θυμίσουμε πως ημερομηνίες όπως η χθεσινή είναι ημέρες μνήμης και επαγρύπνησης, προκειμένου να μην επαναληφθούν για κανένα λόγο. Είναι ημέρες πένθους, πόνου, δακρύων, θρήνου. Δεν είναι ημέρα γιορτής, όπως αυτοί την αντιλαμβάνονται και την εορτάζουν, γιατί εμείς πάνω στους τάφους των δικών μας προγόνων δεν διαπραγματευόμαστε, δεν παραδίδουμε γη και ύδωρ, δεν σταματάμε να προσπαθούμε να μην ξαναζήσει η ανθρωπότητα τέτοιες τραγωδίες σαν αυτή των Ποντίων.

Στέλνω το μήνυμα σε κάθε γωνιά της γης, καταδικάζοντας αυτά τα εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας. Γι' αυτόν τον λόγο πασχίζουμε να αναγνωριστεί παντού η Γενοκτονία των Ποντίων, για να μην ξανασυμβεί παρόμοιο έγκλημα κατά του ανθρώπου, παρόμοιο έγκλημα κατά αθώων θυμάτων.

Να είναι αιωνία η μνήμη τους!

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Μαυρωτάς): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Γεωργιάδη.

Θα περάσουμε στον τελευταίο ομιλητή για τη σημερινή ειδική συνεδρίαση, τον ανεξάρτητο Βουλευτή από την Β' Αθηνών κ.

Στάθη Παναγούλη, για επτά λεπτά.

ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, η Γενοκτονία των Ποντίων έχει χαρακτηριστεί -και δίκαια- Ημέρα Εθνικής Μνήμης. Θα τολμούσα να πω ότι είναι πρώτα από όλα, όμως, ημέρα εθνικού χρέους, ενός χρέους που δεν έχουμε ξεχρεώσει απέναντι στον λαμπρό ποντιακό Ελληνισμό.

Τα δεινά που υπέφεραν οι Πόντιοι αδελφοί μας τα υπέστησαν, όχι για κάτι που έκαναν, αλλά μόνο και μόνο για αυτό που ήταν. Η καταγωγή τους, η περηφάνεια και η ανυπότακτη καρδιά τους ήταν αυτά που τους καταλογίστηκαν ως εγκλήματα.

Δεν θα σας κουράσω με πράγματα τα οποία σε όλους μας είναι γνωστά. Δεν είμαι εγώ αυτός που θα σας πω όσα μέχρι σήμερα ακούγονται από στόμα σε στόμα στις οικογένειες των Ποντίων. Ξέρουμε όλοι πως οι Τούρκοι συστηματικά υπέβαλλαν τον ποντιακό λαό σε απαράδεκτες συνθήκες διαβίωσης, με στόχο την αλλοίωση της ταυτότητας και τη διάσπαση της ενότητάς του, και δεν τα κατάφεραν.

Πονάμε όλοι όποτε φέρνουμε στη μνήμη τα γεγονότα της δραματικής περιόδου των διωγμών, της Γενοκτονίας και του ξεριζωμού, τα προμελετημένα και προσχεδιασμένα γεγονότα που κατέληξαν σε μια πολιτική γενοκτονίας. Η πολιτεία δεν στάθηκε όπως θα έπρεπε στον ποντιακό Ελληνισμό.

Θυμίζω πως μόλις στις αρχές της δεκαετίας του '90 η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠΑΣΟΚ αποδέχθηκε ομόφωνα την πρόταση του Προέδρου Ανδρέα Παπανδρέου, ύστερα από επιστολή των Ποντίων Βουλευτών του κινήματος, για κατάθεση πρότασης νόμου για την επίσημη αναγνώριση από τη Βουλή των Ελλήνων της Γενοκτονίας των τριακοσίων πενήντα τριών χιλιάδων Ποντίων που έγινε από τους Τούρκους, από το 1916 έως το 1923, με αποτέλεσμα η 19^η Μαΐου να καθιερωθεί ως Ημέρα Μνήμης της Γενοκτονίας των Ποντίων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οφείλουμε να καλύψουμε τον χαμένο χρόνο και να κάνουμε καθημερινή μας υπόθεση τη διάσωση από τη μια και τη διάδοση από την άλλη της ιστορικής αλήθειας, να μάθει όλος ο κόσμος την ιστορία των Ποντίων και τα μέχρι σήμερα ατιμώρητα εγκλήματα των Τούρκων. Μαζί πρέπει να αναδείξουμε πως οι θυσίες των Ποντίων για την πατρίδα δεν σταμάτησαν ποτέ.

Κλείνοντας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να ξαναπώ ότι έχω ακλόνητη την πίστη πως ο αγώνας των Ποντίων αδελφών μας για δικαίωση θα είναι νικηφόρος γιατί είναι δίκαιος. Αιωνία η μνήμη των τριακοσίων πενήντα τριών χιλιάδων θυμάτων της Γενοκτονίας των Ποντίων.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Μαυρωτάς): Ευχαριστούμε τον κ. Παναγούλη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι στο σημείο αυτό ολοκληρώθηκε η Ειδική Συνεδρίαση για την Ημέρα Μνήμης της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου.

Έχουν διανεμηθεί τα Πρακτικά της Τετάρτης 6 Μαρτίου 2019, της Παρασκευής 8 Μαρτίου 2019, της Πέμπτης 14 Μαρτίου 2019, της Παρασκευής 15 Μαρτίου 2019, της Δευτέρας 18 Μαρτίου 2019, της Τρίτης 19 Μαρτίου 2019 και ερωτάται το Σώμα αν τα επικυρώνει.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Μαυρωτάς): Συνεπώς τα Πρακτικά της Τετάρτης 6 Μαρτίου 2019, της Παρασκευής 8 Μαρτίου 2019, της Πέμπτης 14 Μαρτίου 2019, της Παρασκευής 15 Μαρτίου 2019, της Δευτέρας 18 Μαρτίου 2019, της Τρίτης 19 Μαρτίου 2019 επικυρώθηκαν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δέχστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Μαυρωτάς): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 13.55' λύεται η συνεδρίαση για την προσεχρή Δευτέρα 3 Ιουνίου 2019 και ώρα 18.00' με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: κοινοβουλευτικό έλεγχο, συζήτηση επίκαιρων ερωτήσεων.